

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 9 - SEPTEMBER 2004

Český kostel svatého Odila v Berwynu

Na přelomu 19. a 20. století, kdy se v západním chicagském předměstí Cicero rychle rozrůstal průmysl, začali se evropští přistěhovalci – Češi, Slováci, Řekové, Italové, Litevci, Poláci a Jihoslované stěhovat na západ, aby si zde postavili v klidnějším prostředí rodinné domy, a tak vzniklo město Berwyn, které převzalo jméno od Berwynu v Pensylvanii, kde název odpovídá skutečnosti, neboť jméno je vzato z velštiny a znamená horskou vyhlídku, zatímco zdejší Berwyn leží na místě bývalé prérie.

První české rodiny přišly do Berwynu v roce 1907 a za dva roky jejich počet vzrostl natolik, že otevřely českou školu a rádiovou stanici. Středem Berwynu probíhala jedna z hlavních tepen chicagské metropole 22. ulice, později pojmenovaná Čermáková, která od středu města Chicaga přes Cicero a Berwyn byla nazývána nejdelším nákupním střediskem světa. V Cicero a Berwynu na několika milové Čermákově třídě příslovečná česká šetrnost dala vznik jedenácti peněžním ústavům (bankám, záložnám a spořitelnám), takže tento úsek dostal název „Bohemian Wall Street“. (Podle vyhlášeného světového peněžního střediska Spojených států.)

Během deseti let počet obyvatel Berwynu, převážně českých, dosáhl 40 až 48 tisíc a dosavadní dva kostely nestačily, a tak v dubnu 1927 J. Em. Jiří kardinál Mundelein požádal Otce Viléma J. Robertse, aby v Berwynu založil novou farnost. Zároveň mu udělil privilegium, že mohl vybrat jméno farnosti a on zvolil sv. Odila. Otec Roberts již jako student základní katolické školy svatého Pia X. měl tři záliby: náruživost pro baseball, velkou lásku pro Duše v očistci a touhu stát se knězem. I když mu byla nabídnuta možnost hrát profesionálně baseball, rozhodl se odejít do semináře, kde při studiu církevní historie zjistil, že to byl pátý opat slavného benediktinského opatství v Cluny ve Francii sv. Odila, který kolem roku 1030 vymohl, aby se v celé církvi po svátku Všech svatých 2. listopadu slavil Den duší v očistci. Tato vzpomínka na zemřelé trvá v církvi dosud.

Arcidiecéze koupila na Clarence třídě mezi 23. a 24. ulicí pozemek v délce asi 100 metrů za \$ 48,000. Otec Roberts sehnal rychle malou skupinu většinou českých dobrovolníků, aby mu pomohli zřídit prozatímní místo pro kapli sv. Odila v uprázdňeném obchodě na rohu Clarence a Čermákovy třídy. První mši svatou zde sloužil Otec Roberts 12. června 1929. V kapli bylo místo pro 200 věřících a chrámový zpěv řídil prof. Jiří Hruša. Hned příští týden byl ustanoven Výbor stavebního fondu za jediným účelem – sehnat peníze pro postavení nového kostela. Členové výboru začali s nejrůznějšími aktivitami od společenských „karetních her“ v soukromých domech farníků až po pikniky a karnevaly, takže za 7 měsíců bylo sebráno \$ 22,000. Základní kámen pro kostel byl položen v květnu 1928 a za neobyčejného vypětí byl kostel vybudován za pouhých 7 měsíců při nákladech \$ 150,000, takže jej 4. prosince 1927 kardinál Mundelein osobně vysvětil. V kostele byla umístěna kaple pro Duše v očistci, kde byla konána týdenní pobožnost a kardinál udělil kostelu sv. Odila zvláštní privilegium, že při každé návštěvě kostela mohou věřící získat odpustky pro Duše v očistci. Nový kostel byl postaven v severoitalském slohu. V prvním poschodí byl vlastní chrámový prostor, v druhém škola a v suterénu společenský sál. Podle původního plánu mělo být postaveno ještě třetí poschodí, ale to bylo prozatím odloženo. K vedení farní školy byly povolány sestřičky Křesťanské lásky blahoslavené Panny Marie. Hned v prvním roce měla škola 250 žáků.

Od začátku bylo ve farnosti založeno několik spolků. Pro muže to byla Společnost Nejsvětějšího Jména, pro ženy Společnost Oltární a Živého růžence a pro mládež Klub mladých. Tyto spolky dodnes pořádají celou řadu sociálních a duchovních aktivit. Ze zakládajících 11 českých rodin jich dosud bydlí ve farnosti 7. Během druhé světové války odešlo z farnosti sv. Odila na frontu mnoho mladých mužů. Ve farnosti byla založena odbočka Červeného kříže. Ženy

připravovaly obvazy pro raněné, dívky pletly rukavice, šály a čepice. Ve škole se ranní vyučování zahajovalo modlitbou za vojáky. Školáci dostali knížečky, do kterých si za každých 10 centů získaných pro výpomoc vojákům ve válce, nalepovali známky. V kostele se konaly zvláštní nověny, které byly jistě velmi účinné, neboť jak se ukázalo nikdo z farníků ve válce nepadl, jen několik jich bylo zraněno.

Otec Roberts byl prodchnut evangelizačním duchem. Pořádal pravidelné náboženské přednášky pro dospělé, a tak přivedl do církve přes 900 konvertitů. Rovněž mládeži věnoval všechn možný čas. Sám v mládí vynikající sportovec, organizoval sportovní družstva a podniky. Mezi jeho aktivity patřil především každoroční karneval. Jeho sympatická osobnost mu dovedla získat oddané pracovníky, takže tyto karnevaly vynesly někdy až přes \$ 20,000. Hlavní cena byla vždy přitažlivá, jako např. plně vybavené sportovní auto a podobně.

Zajímavá událost je spojena s koncem života Otce Robertse. Několik týdnů před Vánocemi 1945 sestřičky ve farní škole vyhlásily mezi dětmi sbírku na novou kleriku (cassock), jako vánoční dárek pro Otce Robertse. A děti to popletly a k údivu rodičů řekly, že potřebují peníze, aby koupily Otci Robertsovi novou truhlu (casket – v angličtině obě slova znějí podobně a pro děti bylo slovo cassock neobvyklé). Tehdy nikomu nenapadlo, že záměna slov v sobě skrývala pravdu. Otec William J. Roberts náhle 26. prosince zemřel a byl pochován v nové klerice, kterou mu jako vánoční dárek daly děti jeho farní školy.

Po Otci Robertsovi se stal farářem Otec Patrik J. Buckley, irského původu, který vynikal dochvilností. Takže bohoslužby začínaly přesně ve stanovený čas. Jeho tři kaplani vzpomínají, že přesně v 5 hodin ráno klepal na dveře jejich pokojů se slovy: „Men of God, time to get up!“ (Muži Boží, je čas, vstávat!)

Pokračování na str. 14

Foto na titulní straně:
Nový kostel svatého Odila v Berwynu,
v pozadí původní kostel, dnes škola.

Svatá babička a svatý vnuk

16.září slavíme svátek, prozářený modrem v loučícím se slunci, v slunci, které bývá v září, které přehřívá a přináší radost z vinobraní, svátek patronky české země svaté Ludmily. Když se svatá Ludmila ze své pohanské zbožnosti obrátila na zbožnost křesťanskou, nebyl to státnický tah, jako činí někteří naši současní čeští státníkové, když říkají, že drží na českou kulturu, a přitom ji popírají svým životem, jednáním, způsobem myšlení. Podle kosterních nálezů doktor Vlček usoudil, že svatá Ludmila byla dáma velmi energická. A přesto své snaše Drahomíře ustoupila, aby nerušila klid. Ale té mladé holce Drahomíře to pořád vrtalo v hlavě, tak ji dala odpravit. To se u nás dělalo, to je tak běžné.

Kdesi moc hezky napsal Petr Pitřha: „Babička je ten, kdo nosí paměť, dobrotu, jistotu, tradici a teplo rodiny.“ Na začátku naší kultury stojí tato dáma. My jsme oproti některým jiným národům začali ne hrdinou, ale hrdinkou. Hrdinkou, která dovedla nádherným způsobem vzít život do rukou a která ho potvrdila vlastní smrtí. A nebylo to žádné gesto. Nebylo to žádné získávání voličů. Nakonec ona sama byla vyvolená. Protože její vnuk dal přenést její tělo z Tetína do kostela svatého Jiří, což v té době znamenalo svatořečení. Tak na začátku naší kultury stojí žena Ludmila, historicky zaručená, která je nositelkou paměti této země.

Bývalé komunisty, ty, co se přebarvili, i ty, co se nepřebarvili, straší strašidlo křesťanství, které obchází naší zemi. A v čele průvodu nese transparent babička. Babička, která byla odsuzována mnohými intelektuály všech směrů, když říkali, že „náboženství je jenom pro starý babičky“. Pitomci. Či oni jsou vnukové? A uznáváme-li dědičnost, tak co tedy mohli zdědit? Jak takhle mohou mluvit? Je to jako by si dělali na hlavu. Ludmila kráčela silou svého srdce a věděla, že to něco stojí. A to je základ dobré tradice.

Jak jsem již řekl, září je měsíc vinobraní a je měsíc patrona, který se o víno stará - svatého Václava. Jeho svátek je 28.září. Víte, že měl svatý Václav také svoje hobby? Objevně panovníci té doby měli svou zábavu. Tou byl lov. Byl to ustavičný cvik ve válčení. Válčení bylo drsným sportem, protože nosí smrt, zmar a zkázu. Ale kníže Václav měl ještě jiného koníčka. Takového divného, tvrdého. Pěstoval obilí, dělal chléb, staral se o vinice, lisoval víno. Staral se o dvě základní potřeby. Člověk musí žít a chce být živ ve veselí, ve štěstí. Václav to nedělal proto, aby založil nějaké pekárny. Dělal to z úcty k tomu, že chléb a víno byly vzaty jako poselství darování Krista pro blaho druhých. Pro to nejpodstatnější blaho. Pro Krista chystal Václav chléb a víno. Pro eucharistii, pro mši svatou.

A ještě dělal další věc. Chodil krást. Na vlastní. To je záležitost, která se vám asi nepříhodí. Ještě jste nikdy nekradli

Viera Hložníková - svatý Václav (Praha 1985)

na vlastním? Možná za těch čtyřicet let úpění v totalitě vám třeba někdo něco zabavil a vy jste si to chodili brát. To se dá nazvat výrazem morálky tajná náhrada. A někdo ji pěstoval tak dlouho, až se naučil krást dokonale. Ale Václav si chodil krást svoje. Víte proč? Dával to totiž chudým. A dokonce ho při tom kradení chytli a ti, co byli od něj placeni, aby hlídali, ho seřezali. To je fantastické. To byl koníček plný humoru.

Jaký Václav byl, vidíme při jeho smrti. Když ho jeho zamindrákovaný bratr napadne, Václav mu vykrouť meč z ruky, ačkoliv se o něj pořeže, zahodí ho, povalí bratra na zem s otázkou: „Co tě to napadá, bratře?“ A ten je úplně udiven. Protože Václav má dokonale čistou duši.

A nemyslete si, že se nestaral o to, aby měl duši čistou opravdu dokonale. Jeden z jeho životopisců praví, že když se Václav musel zúčastnit státních recepcí, při kterých se děje totéž jako dnes na Mělnicku při vinobraní, a přebíral, tak se z toho šel zpovídat. A kdypak jste se vy naposledy zpovídali, že jste byli nalíznutý?

Podle promluv Mons. Jiřího Reinsberga:

Probihejte Jeruzalém a sviňte
Karmelitánské nakladatelství v roce 2000

LITURGICKÁ ČTENÍ

26. neděle v mezidobí - 26. září 2004

1. ČTENÍ - Am 6, 1a, 4-7

Čtení z knihy proroka Amosa.

Toto praví všemohoucí Pán: „Běda těm, kdo si zpupně žijí na Sióně, bezstarostně na samařské hoře! Léhají na ložích ze slo-noviny, hoví si na divanech, jídají jehňata ze stáda, telata vy-krmená v chlévě. Prozpěvují si za zvuku harfy, vymýšlejí si jako David hudební nástroje. Z misek pijí víno, nejlepším ole-jem se natírají, ale nad zkázou Josefovou se netrápí. Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí, skončí jásot povalečů!“

2. ČTENÍ - 1 Tim 6, 11-16

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpěli-vost, mírnost. Dobře bojuj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání. Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Ponciem Pilátem vydal slav-nostní svědectví, ti nařizují: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník, Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtelnost a přebývá v nepřístupném světě. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemů-že. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

EVANGELIUM - Lk 16, 19-31

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák - jmenoval se Lazar - plný vředů, a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abraháмова náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zďálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: 'Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.' Abrahám však odpověděl: 'Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zaživa, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi velká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.' Boháč řekl: 'Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.' Abrahám odpověděl: 'Mají Mojžíše a Proroky, ať je upo-slechnou!' On však odporoval: 'Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.' Odpověděl mu: 'Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.'“

27. neděle v mezidobí - 3. října 2004

1. ČTENÍ - Hab 1, 2-3; 2, 2-4

Čtení z knihy proroka Habakuka.

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine - ty však neslyšíš; křičím k tobě: „Násilí!“ - ty však nepomáháš. Proč mi dáváš hledět na bezpráví? Mám se dívat na soužení? Zpustošení a násilí je přede mnou, povstávají hádky, rozléhá se svár. Tu mně Hospodin odpověděl: „Napiš vidění, vyryj ho zřetelně na desky, aby ho mohl každý snadno přečíst. Na určený čas totiž ještě čeká vidění, spěje však k naplnění a nezklame. I když ještě pro-dlévá, počkej na ně, neboť jistě se splní, nedá se zdržet. Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši, spravedlivý však bude žít pro svou věrnost.“

2. ČTENÍ - 2 Tim 1, 6-8, 13-14

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaní! Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyď veřejně vyznávat našeho Pána ani se nestyď za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia. Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj při tom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, tobě svěřený poklad opatruj skrze Ducha svatého, který v nás bydlí.

EVANGELIUM - Lk 17, 5-10

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře!', poslechla by vás. Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: 'Hned pojď a sedni si ke stolu?' Spíše mu přece řekne: 'Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jíst a pít ty.' Děkuje snad tomu služebníkově, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: 'Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.'“

28. neděle v mezidobí - 10. října 2004

1. ČTENÍ - 2 Král 5, 14-17

Čtení z druhé knihy Královské.

Náman sestoupil k Jordánu a ponořil se do něho sedmkrát podle nařízení Božího muže Elizea a jeho tělo se obnovilo jako tělo malého dítěte a byl čistý. Náman se vrátil k Božímu muži s celým svým doprovodem, stanul před ním a řekl: „Hle, už vím, že není Boha po celé zemi, jen v Izraeli. Nyní vezmi, prosím, dar od svého služebníka.“ Elizeus odpověděl: „Jako že je živ Hospodin, jemuž sloužím: Nic nevezmu!“ Ačkoli na něj nalé-hal, aby vzal, odepřel. Náman pak řekl: „Když tedy opravdu nechceš, dovol mi vzít tolik prstě, kolik unese spřežení mezků,

neboť tvůj služebník nebude už obětovat celopaly a žertvy jiným bohům, jen Hospodinu.“

2.ČTENÍ - 2 Tim 2, 8-13

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaní! Mysli na Ježíše Krista, Davidova potomka, který byl vzkříšen z mrtvých. To je moje evangelium. Právě kvůli němu trpím, dokonce jako zločinec v poutech. Ale Boží slovo spoutáno není. Proto kvůli vyvoleným snáším všechno, aby také oni došli spásy a věčné slávy skrze Krista Ježíše. Tohle je jisté: Když jsme s ním umřeli, budeme s ním také žít. Když vytrváme, budeme s ním i kralovat. Když ho zapřeme, zapře také on nás. Ale i když my jsme nevěrní, on zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe.

EVANGELIUM - Lk 17, 11-19

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Na cestě do Jeruzaléma procházel Ježíš mezi Samařskem a Galilejí. Když přicházel do jedné vesnice, šlo mu naproti deset malomocných. Zůstali stát opodál a volali: „Ježíši, Místře, smiluj se nad námi!“ Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím.“ A jak odcházeli, byli očištěni. Když jeden z nich upozoroval, že je uzdraven, vrátil se, mocným hlasem velebil Boha, padl mu k nohám tváří až k zemi a děkoval mu. Byl to Samariťan. Ježíš na to řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět? Nikdo z nich se nenašel, aby se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?“ A jemu řekl: „Vstaň a jdi! Tvá víra tě zachránila.“

29.neděle v mezidobí - 17.října 2004

1.ČTENÍ - Ex 17, 8-13

Čtení z druhé knihy Mojžišovy.

Amalečané přitáhli a bojovali s Izraelem v Refidim. Mojžiš řekl Jozuovi: „Vyber si muže a zítra vyjdi bojovat s Amalečany, já se zatím postavím na vrchol pahorku s Boží holí v ruce.“ Jozue vykonal, co mu rozkázal Mojžiš, a bojoval s Amalečany. Mojžiš, Áron a Chur však vystoupili na vrchol pahorku. Když Mojžiš měl zdvižené ruce, vítězili Izraelité. Když ruce spouštěl, vítězili Amalečané. Ruce Mojžišovy se však unavily; vzali tedy kámen, položili pod něho a on se na něj posadil. Áron a Chur podírali jeho ruce, každý z jedné strany, takže jeho ruce zůstaly pevné až do západu slunce. Jozue porazil ostrým mečem Amalečany a jejich válečné sbory.

2.ČTENÍ - 2 Tim 3, 14 - 4, 2

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaní! Drž se toho, čemu ses naučil a co jsi přijal jako jisté. Víš přece, od koho ses tomu naučil! Od dětství znáš svatá Písma; ta tě mohou naučit moudrosti, abys dosáhl spásy vírou v Krista Ježíše. Všechno, co je v nich napsáno, je vdechnuto Bohem a hodí se k poučování, k usvědčování, k napravování a výchově ve spravedlnosti. Tak je potom Boží člověk dokonalý, důkladně vyzbrojený pro každé dobré dílo. Zapřísahám tě před Bohem a před Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, zapřísahám tě při jeho slavném příchodu a království: Hlásej slovo! Přicházej s ním, ať je to vhod či nevhod, usvědčuj, zakazuj, povzbuzuj s všestrannou trpělivostí a znalostí nauky.

EVANGELIUM - Lk 17, 5-10

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš vypravoval svým učedníkům podobenství, že je třeba stále se modlit a neochabovat: „V jednom městě byl soudce, Boha se nebál a na lidi nedal. Byla v tom městě i vdova, chodila k němu a říkala: 'Zastaň se mě proti mému odpůrci!' Ale on dlouhou dobu nechtěl. Potom si však řekl: 'I když se Boha nebojím a na lidi nedám, přece se té vdovy zastanu, protože mě obtěžuje; jinak mě bude ustavičně trápit.'“ A Pán řekl: „Slyšte, co říká ten nespravedlivý soudce! A Bůh by se nezastal svých vyvolených, kteří k němu volají ve dne v noci, a nechal by je dlouho čekat? Říkám vám, že se jich rychle zastane! Ale nalezně Syn člověka na zemi víru, až přijde!“

30.neděle v mezidobí - 24.října 2004

1.ČTENÍ - Sir 35, 15b-17. 20-22a

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Protože Pán je spravedlivý Bůh, nestrani nikomu. Není na straně proti chudákovi a vyslyší modlitbu utištěného. Nepohrdne sirotkovou prosbou ani vdovou, když vylévá svou stížnost. Tíseň utlačeného se skončí, křik ubohého se utiší. Modlitba chudého proniká oblaka a nezastaví se, dokud tam nedojde. Nevzdálí se, dokud Nejvyšší nezakročí, nerozsoudí spravedlivě a neobnoví právo.

2.ČTENÍ - 2 Tim 4, 6-8.16-18

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaní! Já už mám prolít v obět' svou krev, chvíle, kdy mám odejít, je tady. Dobrý boj jsem bojoval, svůj běh jsem skončil, víru jsem uchoval. Teď mě už jen čeká věnec spravedlnosti, který mi v onen den předá Pán, spravedlivý soudce. A nejen mně; stejně tak i všem, kdo s láskou čekají na jeho příchod. Při mé první obhajobě nikdo se mě nezastal, všichni mě opustili. Kéž je jim to odpuštěno! Avšak Pán stál při mně a dal mi sílu, abych plně hlásal evangelium a aby ho slyšeli lidé ze všech národů. A tak jsem byl vysvobozen ze lví tlamy. Pán mě vysvobodí ode všeho zlého a zachrání pro své nebeské království. Jemu buď sláva na věčné věky! Amen.

EVANGELIUM - Lk 18, 9-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Některým lidem, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl Ježíš toto podobenství: „Dva lidé šli do chrámu, aby se modlili, jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: 'Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo i jako tamhle ten celník. Postím se dvakrát za týden, odvádím desátky ze všech svých příjmů.' Celník však zůstal stát vzadu a neodvažoval se ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: 'Bože, buď milostiv mně hříšnému.' Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1.srpna do 2.září 2004

Politické události

Prezident Klaus

jmenoval novou vládu

Ve středu 4.srpna, devětařicet dní po odstoupení premiéra Vladimíra Špidly, jmenoval prezident České republiky Václav Klaus novou vládu. V jejím čele bude Stanislav Gross, který se ve svých 34 letech stal nejmladším premiérem v zemích Evropské unie. Bývalý premiér Vladimír Špidla se stane evropským komisařem, ve funkci má nahradit letos v únoru nominovaného Pavla Teličku. Jednáním o vzniku nové vlády předcházela podpis všech 70 poslanců ČSSD na dokumentu, který stvrzuje podporu vzniku koaliční vlády. Na rozdělení ministerstev mezi jednotlivé strany se vládní koalice dohodla 29.července. Unionisté ustoupili od ministerstva pro místní rozvoj, místo kterého dostali resort obrany a spravedlnosti. Zůstala jim informatika. Lido-veckých ministrů se změny ve vládě nedotkly. Nová koaliční smlouva mezi ČSSD, US-DEU a KDU-ČSL byla podepsána 2.srpna. Ve stejný den se s předchozí vládou na Pražském hradě oficiálně rozloučil prezident Václav Klaus. Premiér Stanislav Gross na setkání představil podobu nového kabinetu. Oproti tomu minulému vypadli jen premiér Vladimír Špidla, vicepremiér Petr Mareš z US-DEU a ministři zdravotnictví a obrany Jozef Kubinyi a Miroslav Kostelka z ČSSD. Kabinet nepatrně omladil, věkový průměr je přibližně 45 let. Má o dva členy navíc,

přibyl ministr bez portfeje pro legislativu Jaroslav Bureš (ČSSD) a nestraník Martin Jahn, dosavadní šéf vládní agentury CzechInvest, který obsadil nově vytvořenou funkci místopředsedy vlády pro ekonomiku. Ve vládě budou dvě ženy - staronová ministryně školství Petra Buzková a ministryně zdravotnictví Milada Emmerová (obě ČSSD). Emmerová je jednou ze šesti nových tváří ve vládě, ke kterým kromě Bureše a Jahna dále patří ministr vnitra František Bublan, ministr obrany Karel Kühnl (US-DEU) a ministr pro místní rozvoj Jiří Paroubek (ČSSD). Z předchozích vlád mají zkušenosti s prací ministra Karel Kühnl a Jaroslav Bureš.

Vláda premiéra Grosse dostala důvěru

Poslanecké sněmovny

Koaliční vláda premiéra Stanislava Grosse získala 24.srpna důvěru Poslanecké sněmovny. Hlasovalo pro ni 101 z celkového počtu 200 přítomných poslanců. Vládu podle očekávání podpořili všichni poslanci koaličních stran (ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU). Proti naopak hlasovali opoziční občanští demokraté a komunisté. Od vzniku samostatné České republiky v roce 1993 tak Čechům vládne již šestá vláda. Hlasování, které proběhlo až po desáté hodině večer, předcházela více než osmihodinová, místy velmi bouřlivá debata. Nejprve premiér Gross představil novou vládu a její priority. Za hlavní označil rozvoj vzdělanosti, zpří-

snění vyplácení sociálních dávek, aktivní účast ČR na dalším prohlubování evropské integrace, zvýšení hospodářského růstu a pokračování v reformě veřejných financí. Vláda by dále měla zvýšit podporu podnikatelů, zajistit větší sociální soudržnost obyvatel a zaměřit pozornost na handicapované občany, důchodce a rodiny s dětmi. Na závěr svého projevu Gross sebevědomě dodal: "Myslím si, že v České republice není důvodu ke skepsi, že v České republice není důvodu k tomu, abychom měli strach z budoucnosti. Česká společnost je velmi bohatá, a přes řadu problémů, které máme, si myslím, že bychom všichni měli mít důvod k optimismu." Na Grossovo úvodní slovo okamžitě reagovali zástupci opozice. Podle předsedy poslaneckého klubu ODS Vlastimila Tlustého body obsažené v programovém prohlášení vlády "odsoudí občany České republiky ke dvěma letům stagnace, k vysoké nezaměstnanosti a poslednímu místu mezi novými členskými zeměmi Evropské unie v tempu hospodářského růstu." Zároveň vládě vytkl, že nechystá žádnou razantní reformu veřejných financí, která by zamezila dalšímu zadlužování země. Místopředsedkyně parlamentu za ODS Miroslava Němcová kritizovala vládu za to, že většina jejích libivých tezí není podložena konkrétními kroky. Ve zcela opačném duchu se nesla kritika předsedy KSČM Miroslava Grebeníčka. Zatímco pro ODS je Grossova vláda málo reformní, pro KSČM je reformní až příliš. Pro Grebeníčka je nepřijatelné, že bude pokračovat "pravicová vláda vedená ČSSD". Vláda bude po-

dle něj vést "politiku bez srozumitelné a racionální strategie zajištění ekonomického růstu a bez záruk existujících sociálních práv a jistot". Na výtky opozičních poslanců se vláda snažila reagovat, nicméně o hlasování bylo rozhodnuto předem. Žádného opozičního poslance v průběhu jednání vláda svými argumenty podle očekávání nezískala. Grossova vláda tak naváže na českou tradici, která říká, že vlády ve Sněmovně obvykle důvěru získají. Všechny vlády od roku 1993 totiž se žádostí o důvěru ve Sněmovně uspěly. Ani jedna přitom nebyla odvolána na parlamentní půdě.

Prezident Klaus vetoval zákon o eurozatykači

V pondělí 23.srpna vetoval prezident Václav Klaus zákon, který měl zavést do českého právního řádu tzv. eurozatykač. Jeho podstatou je, že by český občan mohl být vydán k trestnímu stíhání do jiného státu EU. Podle Klausova zdůvodnění, které je uvedeno na internetových stránkách www.klaus.cz, je eurozatykač "v rozporu s naší Listinou základních práv a svobod, podle které občan nemůže být nucen k opuštění své vlasti." Prezidentovo veto ještě může přehlasovat Poslanecká sněmovna nadpoloviční většinou všech poslanců.

Hoffmann nastoupil trest za srpen 68

Bývalý vysoký funkcionář Komunistické strany Československa Karel Hoffmann nastoupil v pondělí 9.srpna do vězení, aby si odpýkal čtyřletý nepodmíněný trest, ke kterému ho vloni v červnu odsoudil Městský soud v Praze. Osmdesátiletý Karel Hoffmann byl původně obžalován z vlastizrady a sabotáže za to, že 21.srpna 1968 nechal

vypnout rozhlasové vysílače vysílající nesouhlasné stanovisko předsednictva ÚV KSČ s okupací vojsk Varšavské smlouvy. Konečný rozsudek byl nakonec zdůvodněn zneužitím pravomoci veřejného činitele. Před nástupem trestu Hoffmann uspořádal v budově KSČM tiskovou konferenci, na které opět prohlásil, že "necítí pocit viny." Do vězení na Pankráci ho doprovodili jeho příznivci, kteří při rozloučení s Hoffmannem zazpívali Internacionálu. Hoffmann se stal nejstarším vězněm v České republice. Nepotvrdily se spekulace o tom, že prezident Václav Klaus brzy udělí Hoffmannovi milost ze zdravotních důvodů. Prezident zřejmě vyčkává, jak dopadne vyšetření vězeňských lékařů. Zatímco dříve mohl být lékařský posudek důvodem k tomu, aby odsouzený nenastoupil výkon trestu, nedávna novela trestního řádu reagovala na zneužívání tohoto ustanovení tím, že žádá, aby odsouzený trest nastoupil, a teprve potom se začne zkoumat jeho zdravotní stav.

Ve Švýcarsku zemřel český ekonom Ota Šik

Po dlouhé nemoci zemřel v neděli 22. srpna ve švýcarském Saint Gallenu ve věku nedožitých 85 let významný český ekonom Ota Šik. Československou ekonomiku ovlivňoval před okupací v srpnu 1968 z pozice místopředsedy vlády a snažil se prosadit novou koncepci českého hospodářství založenou především na spojení plánu a tržních mechanismů. Po příchodu zahraničních vojsk byl mezi prvními, kteří museli zemi opustit. V následujících letech působil jako pedagog v Basileji, v Saint Gallenu ve Švýcarsku (zde získal roku

1983 státní občanství) a Manchesteru. Po pádu komunismu v bývalé domovině se zařadil mezi konzultanty prezidenta Václava Havla, šlo však spíš o čestné postavení. Brzy se proto vrátil do Švýcarska, kde se věnoval své zálibě – malování obrazů. Média připomněla, že Šik byl většinu 2. světové války vězněn kvůli členství v ilegální KSČ v koncentračním táboře Mauthausen. Hned po osvobození se stal pracovníkem aparátu KSČ, absolvoval Vysokou školu politickou a sociální a Ústřední politickou školu KSČ, poté se stal pedagogem na Vysoké škole politické ÚV KSČ. Pohřb se uskutečnil v Saint Gallenu.

Ze Slovenska

Ničivé povodně na východním Slovensku

Povodně, které koncem července zasáhly území východního Slovenska, způsobily značné materiální škody. Jak uvedl slovenský ministr vnitra Vladimír Palko pro agenturu ČTK, postihly záplavy přes 200 obcí. Voda zatopila stovky domů, silnice, na některých místech přerušily nánosy bahna a popadané stromy železniční dopravu. Záplavy se nejvíce dotkly Prešovského a Košického kraje. Hladiny některých řek se zvedly na historické maximum. Na Prešovsku a Košicku vyhlásily krajské krizové štáby třetí stupeň povodňové aktivity. Na protipovodňové ochraně se podílely stovky lidí, hasiči a také vojáci. Vedoucí odboru krizového řízení Krajského úřadu v Prešově Ladislav Hric objasnil ČTK charakter povodní. "Zatímco v minulosti šlo o lokální povodně, kdy záplavy způsobila mohutná přívalová vlna po vydatné bouři, letos záplavy

zasáhly rozsáhlé území, přičemž rozvodněny jsou především menší neregulované toky." Odborníci původně očekávali, že východní Slovensko zasáhnou jen místní záplavy, ale vytrvalý déšť, který území sužoval od pondělí 26. července, zapříčinil zvýšení hladin toků. Podle dostupných informací se záplavy obešly bez obětí na životech. Zásobování nejhůře zasažených míst potravinami a pitnou vodou probíhalo hladce. Krizové štáby vesměs nemusely nařizovat evakuaci. Problémy se vyskytly nedařleko Košic. V záplavové oblasti řeky Hornád uvízly rodiny kempující ve stanech, které odmítaly evakuaci. Nejvážněji vypadala situace na řece Ondavě v okrese Michalovce. Nad obcí Markovce se v sobotu 31. července protáhla hráz a vytvořilo se přibližně tříkilometrové jezero. Místní obyvatelé naskládali na kritických místech 1500 pytlů s pískem a zabrzdlili tak vodu, která se řítila na jejich domy. Od pondělí 2. srpna začaly hladiny všech toků postupně klesat. Až na přetrvávající kritický stav v okolí Michalovců se situace na východním Slovensku uklidnila a lidé mohli začít s odstraňováním následků povodní.

Anna Záborská předsedkyní výboru EP pro práva žen

Velký rozruch vyvolala v Evropském parlamentu (EP) volba předsedkyně výboru pro práva žen a rovné příležitosti. Proti zvolení Slovenky Anny Záborské z koalice Evropská lidová strana/Evropští demokraté (ELS-ED) se ohradili zejména socialisté. Tato nejsilnější frakce ve výboru se odmítla účastnit tajného hlasování, což umožnilo lidovcům s podporou nacio-

nalistů Záborskou zvolit. K úspěchu jí stačilo 15 hlasů z 35 možných. Poslankyně za Křesťansko - demokratické hnutí (KDH) pobouřila socialisty údajnými výroky proti homosexuálům a umělému přerušení těhotenství. Vedoucí socialistů ve výboru Němka Lissy Gronerová pro internetovou verzi slovenského deníku SME uvedla: "Stejně jako není možné vybrat euroskeptika za šéfa měnového výboru, nemůžete zvolit antifeministku do čela výboru na ochranu ženských práv." Podle slovenské agentury SITA označila Záborská odmítavé reakce za "nedorozumění pramenící z nedostatku informací, které tyto ženy o mně měly". Volbu Záborské podpořila i česká poslankyně Zuzana Roithová (KDU-ČSL), která odsoudila způsob, jakým se levice kandidaturu pokusila zmařit, a svou kolegyni popsala jako "velmi korektní, seriózní a odpovědnou dámu".

Slovensko oslavilo 60. výročí SNP

Na 2000 hostů si 29. srpna připomnělo na shromáždění v Banské Bystrici 60. výročí zahájení Slovenského národního povstání (SNP). Vyvrcholení třidenních oslav se zúčastnilo i několik desítek ještě žijících účastníků bojů. "Jste to právě vy a vaši druhové v boji, kdo jste svým odhodláním zapálili plamínek naděje na spravedlivější budoucnost pro naši vlast a její občany," citovala ČTK slovenského prezidenta Ivana Gašparoviče. Podle premiéra Mikuláše Dzurindy nebylo SNP vítězným povstáním, ale bojem osvobozujícím. "Osvobodili jsme se totiž z jarma kolaborace," uvedl. V neděli pronesl jako jediný zahraniční host projev i český předseda

vlády Stanislav Gross. Vyzdvihl v něm odvalu, s níž Slováci vzdorovali obavám ze silnějšího nepřítele. "Tyto obavy byly ale překonávány euforií ze svobodného nadechnutí po dlouhých čtyřech letech nesvobody a tušením přicházejícího konce války," řekl podle ČTK Gross. Účastníkům oslav zaslal dopis také německý kancléř Gerhard Schröder. Přiznal v něm zodpovědnost za zločiny, jež německá armáda napáchala na slovenském národu při potlačování povstání. "Nikdo dnes nemůže vyslovit jména obcí Německé, Kaliště a Telgart, aniž by si nevzpomněl na strašlivé zločiny, které zde Němci páchali na mužích, ženách i dětech," píše se v listu. Vypuknutí povstání koncem srpna 1944 bylo reakcí na zavedení výjimečného stavu ve Slovenském státu a obsazení území německými pořádkovými silami. Republika, která vznikla 14. března 1939, do té doby aktivně podporovala Německo. Osmdesáti tisícům povstalců zprvu čelily pouze německé pořádkové síly a jednotky frekventantů a instruktorů poddůstojnických škol, takže se z nacistické kontroly vymkla téměř polovina slovenského území. Poté ale povolalo německé velení posily z Polska a Maďarska, které dokázaly protivníka vytlačit do hor a 27. října obsadily Banskou Bystricu. Během následného období teroru zemřelo asi dvacet tisíc lidí, tehdy však přestalo být Slovensko chápáno jako země kolaborantů.

Slovenští olympionici v medailové bilanci poprvé předstihli Čechy

Po rozdělení Československa se na letních olympijských hrách poprvé více dařilo Slovákům než Čechům.

Získali sice celkově o dvě medaile méně než Češi, šest, ale na své konto si připsali dvě zlaté medaile vodních slalomářů, a to jim v medailové tabulce stačilo na 29. místo. Slovenská výprava čítala 64 sportovců (Češi vyslali 142 zástupců). Nejvíce byli úspěšní vodní slalomáři. Suverénně první dopádlovali debikanoisté Peter a Pavol Hochschornerovi i kajakářka Elena Kaliska. Další zlato se rýsovalo pro kanoistu Michala Martikana, který až dodatečně zhruba půl hodiny po dojezdu dostal penalizační 2 sekundy a klesl na 2. pozici. Z televizních záběrů nebylo průkazné, zda rozhodčí přidělili Martikanovi penalizaci správně, a ve slovenském tisku se dokonce psalo o "velké olympijské loupeži". Druhý stříbrný kov vybojoval nečekaně judista Jozef Krnac ve váze do 66 kg. Bronz vystřílel ve vzduchové pušce Jozef Gonci a stejný cenný kov patřil i čtyřkajakovi Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer, Erik Vlček a Juraj Bača na kilometrové trati, i když před závodem pomýšleli ještě výše.

Ekonomika

Rekordní červenec v Ruzyni

Pražské letiště Ruzyně letos v červenci poprvé v historii odbavilo více než jeden milion cestujících za měsíc. Podle mezinárodní organizace ACI je Ruzyně co do růstu přepravených pasažérů v kategorii středních mezinárodních letišť na druhém místě, když ji předběhlo pouze moskevské letiště Domodedovo. Jak uvedl deník MF Dnes, v loňském roce odbavila Ruzyně téměř 7,5 milionů cestujících, což je o jeden milion víc, než je jeho současná teoretická kapacita. Také proto

se ruzyňské letiště nyní rozšiřuje o nový terminál Sever 2, který má jeho kapacitu rozšířit na deset milionů cestujících ročně.

Po vstupu do EU roste vývoz i dovoz

Statistiky zveřejněné začátkem srpna ukázaly, že vývoz českého zboží v květnu a červnu prudce vzrostl, ve srovnání s loňským rokem až o třetinu. Za první pololetí se vyvezlo zboží za 820 miliard korun, z 87 procent do zemí Evropské unie. Vysvětlením růstu je jednak pád obchodních bariér po vstupu do EU, jakož i dlouho očekávané oživení ekonomik západní Evropy. Bilanci však mohl ovlivnit také fakt, že s expedicí některých výrobků se čekalo na otevření hranic po 1. květnu 2004. Podobně rychle jako vývoz rostl však i dovoz, takže zahraniční obchod i letos pravděpodobně skončí v červených číslech. Obavy vyvolávají zvláště rostoucí ceny ropy.

Pohyb cen potravin

Víc než o třetinu podražil od května v České republice cukr. V obchodech nyní stojí kilogram přes 25 korun, což je o sedm korun více než před čtvrt rokem. Prodejci i výrobci zdůvodňují růst ceny vstupem ČR do Evropské unie. Za první čtyři měsíce členství v EU podražila významně také rýže (o čtvrtinu). Levnější jsou ovoce, zelenina a dovozená vína. Vyplynulo to z cenového barometru, ve kterém MF Dnes sleduje, jak se po vstupu naplňují obavy ze zdražování.

Kurzovní listek České národní banky 2. 9. 2004 (střed)

EUR, 1	31.735
Kanada, 1	19.982
Slovensko, 100	79.007
USA, 1	26.074

Kultura

Zemřela "utajená filmová hvězda" Zdena Sulanová

Hvězda filmů z konce třicátých let, zpěvačka Lesovských strání Zdenka Sulanová zemřela v pondělí 9. srpna ve věku 84 let. Herečku, kterou si diváci pamatují z filmů Lízino štěstí, Lizin let do nebe a Madla zpívá Evropě, postihla srdeční příhoda doma v jihočeské vesničce Cerhonice na Písecku, kde desítky let v ústraní žila. "Byla to velice krásná a milá žena. Měla v sobě obrovskou milost, která jí zůstala až do pozdního věku. Budu na ni vzpomínat s láskou jako na své dětství, neboť k němu nerozlučně patřil," řekla ČTK herečka Jiřina Bohdalová, která si jako devítiletá zahrála ve filmu Madla zpívá Evropě. Ne náhodou byla Sulanová označována za nejlépe utajenou hvězdu v Čechách. Filmové příběhy z červené knihovny jí sice vynesly velkou popularitu, po únoru 1948 ale její kariéra rychle skončila. "Každý rok jsem natočila film. Bylo to úžasné, jenže pak nastal zlom. Velký podíl na tom zřejmě měla válka a následné události. Natáčela jsem převážně s režisérem Václavem Biňovcem, kterého po válce obvinili z kolaborace. Najednou pro mě nebyly filmové role a v divadle jsem dostala roličku sovětské ženy, hrdinky razící trasu metra," řekla ve svém vyprávění pro deník Bohemia letos v lednu Sulanová. Na jejím kontě tak zůstalo pouhých pět filmů. Za svůj nejlepší film považovala snímek Bludná pouť z roku 1944, ve kterém si zahrála po boku Karla Högera a Vlasty Fabianové. Vzpomíná na něj: "Měla jsem tam překrásné pěvecké party. Jediné, co mě

v životě pořád bolí, je, že ten film po znárodnění až na přihlouplé exteriérové scény zlikvidovali." Zdenka Sulanová se narodila 18. února 1920 v Českých Budějovicích. Talent prý zdědila po otci Adolfu Hruškovi, který byl operním tenoristou. Vystudovala žižkovské gymnázium, odkud přešla na dramatickou konzervatoř. Tady si ji jako sedmnáctiletou vyhlédli zástupci filmové společnosti Europa, v jejichž sentimentálních snímcích excelovala. Kromě toho, že uměla zpívat, publikum okouzila také půvabnou a trochu posmutnělou tvářičkou s vylekanými očima.

První ročník nového filmového festivalu ovládl Izrael

Izraelský snímek *Sem a tam* vyhrál 1. ročník Mezinárodního studentského filmového festivalu Fresh Films Fest, který skončil 28. srpna v Karlových Varech. Půlhodinový film natočila studentka univerzity v Tel Avivu Shunit Aharoniová. Pokusila se v něm postihnout setrávání ve stereotypu a rutině a možnostech z jejich sevření uniknout. Druhé místo přidělila pětičlenná porota, v níž zasedl i režisér Mistr Marek Najbrt, filmů Brendana Granta (Velká Británie) Londýnská pole jsou mocná, třetí pak českému studentovi FAMU Radimu Filipcovi za film *Fajne*. Izraelské filmové školy získaly ještě další ceny. Zvláštní uznání si vydobily Únava Yarona Shjaniho (Tel Aviv) a Flora na klouzačce Talyai Laviové (Filmové a televizní školy Sama Spiegela v Jeruzalémě). Jeruzalémská škola obdržela také cenu za nejlepší školní filmovou kolekci. Celkem mohli návštěvníci festivalu zhléd-

nout během čtyř dnů mezi 150 snímky 25 soutěžních filmů, ale i dokumenty nebo animované filmy. Nejlepší festivalové filmy by měli mít diváci možnost vidět v pražském kině Aero a vybraných krajských kinech. Na Fresh Films Festu se neobjevila pouze díla dosud méně známých tvůrců. Festival například zahájil v předpremiéře film Emira Kusturici *Život je zázrak*, který tuzemská kina uvedou až v lednu.

Sport

Trenér mistrů světa tragicky zahynul

Vynikající hokejista a trenér Ivan Hlinka (54) zemřel v pondělí 16. srpna v nemocnici v Karlových Varech, kam byl převezen po autonehodě, kterou nezavinil. Ivana Hlinku, který ve vozidle Škoda Superb jel na golfové hřiště, smetl ze silnice nákladní automobil značky Avie poté, co se dostal do protisměru. Po příjezdu záchranné služby byl Hlinka ještě při vědomí, těžkým zraněním hrudníku však později v nemocnici podlehl. Ridič Avie tvrdí, že dostal smyk, když prudce zabrzdil, protože mu do cesty vběhl pes nebo zajíc. Není jasné, zda Hlinka měl zapnuté bezpečnostní pásy. Zatímco primář nemocnice z rozsahu zranění soudí, že pásy zapnuté nebyly, ředitel záchranné služby tvrdí, že se to nedá dokázat, neboť když rozepnutého Hlinku vyprošťovali z prostoru vyplněného airbagem, Hlinka tvrdil, že byl připoután.

České hokejisty povede Vladimír Růžička

Dočasným trenérem české hokejové reprezentace, kterou povede při letošním Světovém poháru, byl jmenován kouč hokejové Slávie Vladi-

mir Růžička. K jeho jmenování došlo po dohodě s vedením mužstva Slávie, kterému svaz vyšel vstříc tím, že posunul start extraligy o jeden týden, aby se nekryla se Světovým pohárem. Vladimír Růžička je uznávanou osobností hokejového světa doma i v zahraničí, byl kapitánem vítězného olympijského mužstva v Naganu, i nadále však zůstane smluvně vázán ve Slávii.

Hokejisté vstoupili do Světového poháru prohraní

Ve vyprodané Hartwall Aréně v Helsinkách prohráli čeští hokejisté první zápas Světového poháru s Finskem 0:4. Podobně v dalším zápasu evropské skupiny prohráli se Švédskem 3:4. Doma se ještě utkají s Německem. Ve SP hrají všechny hvězdy z NHL.

Češi přivezli z olympiády osm medailí,

ale jen jednu zlatou

Ve dnech 13. až 29. srpna se konaly v Aténách 28. Letní olympijské hry. Zúčastnilo se jich 142 českých sportovců. Z olympiády přivezli jednu zlatou, tři stříbrné a čtyři bronzové medaile. Pokud se spočítají cenné kovy, je to nejhorší výsledek od roku 1956. Tehdy v Melbourne získala jediné zlato diskařka Olga Fikotová a tentokrát byl sám králem desetibojař Roman Šebrle. Oproti minulé olympiádě v Sydney bylo však o hodně víc čtvrtých a pátých míst. Český praporek drželi v Aténách atleti, střelkyně a zástupci vodních sportů. Fantastické Šebrleho desetibojařské zlato ozdobil navíc olympijský rekord 8893 bodů. Byl to jediný zlatý úspěch české výpravy a v pořadí národů se ČR umístila na 42. pozici. Druhou atletickou medaili získal mladý výškař Jaroslav Baba, který vybojoval

v dramatickém závodě bronz. Dvě medaile vybojovala ČR i na aténské střelnici. O obě se postaraly mladé dívky. Zatímco od dvacetileté Kateřiny Kůrkové se umístění na stupních vítězů čekalo (získala bronz ve střelbě vzduchovkou na čtyřicet ran), stříbro devatenáctileté Lenky Hykové ve střelbě ze sportovní pistole na dvakrát třicet ran bylo velkým překvapením. Další medaile získali sportovci závodící na vodě. Ať už na klidném veslařském kanálu (stříbro párové čtyřky Davida Jirky, Jakuba Hanáka, Tomáše Karase a Davida Kopřivy), v mořských vlnách (stříbro jachtařky Lenky Šmídové), nebo v peřejích vodního slalomu (bronz deblkanoe Jaroslav Volf a Ondřej Štěpánek). Poslední cenný kov přidal bronzový moderní pětibojař Libor Capalini. V několika případech měla Česká republika smůlu. Jako třeba oštěpařka Nikola Brejchová (Tomečková), která prohrála stříbro v poslední sérii a skončila o šest centimetrů čtvrtá. Jen devět stejně dlouhých dílků dělilo od medaile diskařku Věru Pospíšilovou-Cechlovou. Čtvrtá místa byla celkem čtyři - ještě kanoista Martin Doktor a skifařka Mirka Knapková. Na pátých olympijských hrách startoval oštěpař Jan Železný a poprvé odjel bez medaile, skončil devátý. Z Atén si však přece jeden úspěch odvezl; sportovci ho zvolili do Mezinárodního olympijského výboru. Zlatou olympijskou sérii chtěla natáhnout i vodní slalomářka Štěpánka Hilgertová, která vybojovala 5. místo. Stejným umístěním se rozloučil veslař Václav Chalupa a pátou příčku obsadily i zástupkyně jediného kolektivního sportu - basketbalistky.

Katolická církev v České republice

Tak jako jsme v minulém čísle Hlasů národa připomněli strukturu katolické církve na Slovensku, chceme dnes přinést základní údaje o církvi v České republice, která má dvě církevní provincie, tedy dvě římskokatolická arcibiskupství a celkem šest biskupství a také řecko-katolický exarchát.

Centrem každé diecéze je katedrála, tedy biskupský chrám. Název je odvozen od slova katedra – stolec. V katedrálním chrámu má biskup diecéze svůj biskupský stolec. Z něho hlásá Boží slovo jako nejvyšší učitel víry v diecézi. Katedrální chrám je matkou všech kostelů v biskupství, tak jako lateránská bazilika v Římě je matkou chrámů celého světa. V katedrále se slaví pontifikální bohoslužby, kterým předsedá biskup. Katedrála je střediskem celého náboženského života v diecézi.

Pro život církve jsou také důležitá poutní místa. Sem přicházeli věřící po celá staletí až do dnešní doby. Přicházeli v době míru hlavně z radostné zbožnosti, aby chválili Boha, děkovali za udělené milosti a prosili o další pomoc. Na poutní místa přicházeli lidé rovněž v dobách válek i různých pohrom, aby zde Bohu předložili své bolesti a strach a získali posilu a naději, že se vše zlé v dobré obrátí. Sem také přicházeli v dobách poválečných, aby vykonali vzpomínkové pobožnosti za padlé a nezvěstné vojáky a členy svých rodin. Na poutní místa naší vlasti se putovalo také v době komunistické totality. Věřící zde chtěli načerpat pomoc a sílu, aby vytrvali ve víře. Mnohdy sem přicházeli lidé, kteří se doma báli jít do kostela a ke svátostem. Mnoho kněží vydalo svědectví, že se na poutních místech setkali s lidmi, které by tam nikdy nečekali. Tito lidé, kteří se ve svém veřejném životě často projevovali proticírkevně, zde chtěli nalézt odpuštění svých hříchů proti víře a pokoj pro svou duši. Bylo až překvapivé, jak se tito lidé, kteří si doma „hráli na ateisty“, na poutních místech chovali „zbožně“ a s jakou úctou zde přistupovali ke svátostem. V přehledu diecézí proto uvedeme i hlavní poutní místa.

Pražská arcidiecéze

Praha s metropolitním chrámem sv. Václava, sv. Vojtěcha, a sv. Víta na Hradčanech je biskupským sídlem od roku 973. Diecéze zde byla založena z podnětu knížete Boleslava II. po dohodě s císařem Otou I. a řezenským biskupem sv. Wolfgangem. Papež Kliment VI. v době císaře Karla IV. povýšil 30. dubna 1344 pražské biskupství na arcibiskupství a zřídil samostatnou církevní provincii pro Čechy a Moravu. Tehdy jí byla podřízena biskupství v Litomyšli a v Olomouci. Dnes jsou Praze podřízena biskupství v Litoměřicích, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Plzni. Spolu tvoří českou církevní provincii. Nynější pražský arcibiskup a primas je Mons. Miloslav kardinál Vlk. Pomocní biskupové jsou Mons. Václav Malý a Mons. Karel Herbst, SDB, emeritním biskupem je Mons. Jaroslav Škarvada.

Základní údaje:

Rozloha: 8 990 km²
Obyvatel: 2 062 000
Katolíků: 370 000 (17,94%)
Farností: 378
Kostelů a kaplí: 881
Kněží celkem: 240
Z toho řeholní kněží: 79
Poutní místa: Stará Boleslav, Svatá Hora, Praha - Pražské Jezulátko, Sázava.

Mons. Miloslav kardinál Vlk

Litoměřická diecéze

Podle stáří jsou v Čechách druhým nejstarším biskupským sídlem Litoměřice. (Bývalá diecéze v Litomyšli zanikla.) Biskupství v Litoměřicích bylo založeno bulou papeže Alexandra VII. ze dne 3. července 1655. Patrony diecéze jsou sv. Felix, sv. Viktorin a sv. Zdislava. Diecéze se rozkládá v oblasti severních Čech a je to kraj, kde je nejméně věřících z celé republiky. Mnoho původních obyvatel - katolíků německé národnosti odtud bylo po druhé světové válce vystěhováno. Kraj se stal největší průmyslovou oblastí Čech a v minulosti byl též nejvíce ekologicky poškozen. Katedrální chrám je zasvěcen sv. Štěpánu, jáhnu a prvomučedníkovi. Nynějším sídelním biskupem je Mons. Pavel Posád, emeritním biskupem je Mons. Josef Koukl.

Základní údaje:

Rozloha: 9 380 km²
Obyvatel: 1 330 000
Katolíků: 162 000 (12,18%)
Farností: 437
Kostelů a kaplí: 1 137
Kněží celkem: 128
Z toho řeholní kněží: 38
Poutní místa: Bohosudov, Filipov, Boskov u Semil, Hejnice

Mons. Pavel Posád

Královéhradecká diecéze

Hradec Králové se stal biskupským sídlem bulou papeže Alexandra VII. ze dne 10. listopadu 1664. Jeho součástí se stalo bývalé biskupství litomyšlské, které bylo založeno roku 1344, ale za husitských válek zaniklo. Diecéze se rozkládá na území východních Čech. Patroni diecéze jsou sv. Klement a sv. Jan Nepomucký. Katedrální chrám je zasvěcen Duchu Svatému. Sídlním biskupem je Mons. Dominik Duka, OP pomocným biskupem Mons. Josef Kajnek. Emeritním arcibiskupem je Mons. Karel Otčenášek, který jako bývalý sídelní biskup byl v době komunistické totality dlouhou dobu v internaci a potom sloužil jako řadový kněz v Trmicích u Ústí nad Labem. Odtud tajně dle možností řídil diecézi a především blahodárně působil na bohoslovce v tehdy jediném kněžském semináři v Litoměřicích. Nyní se věnuje záslužné činnosti - shromažďování údajů o pronásledované církvi u nás v době komunismu.

Základní údaje:

Rozloha: 12 270 km²
Obyvatel: 1,255.000
Katolíků: 307.000 (24,46%)
Farností: 447
Kostelů a kaplí: 1.008
Kněží celkem: 128
Z toho řeholní kněží: 38
Poutní místa: Malé Svatoňovice, Králíky, Luže

Českobudějovická diecéze

České Budějovice byly jako biskupské sídlo ustanoveny v době vlády císaře Josefa II., kdy v Rakousko-Uhersku došlo k mnoha reformám církevní správy. Biskupství založeno bulou papeže Pia VI. ze dne 20. září 1785. Diecéze se rozkládá na území jižních Čech. Při vzniku plzeňské diecéze r. 1993 byl jí z českobudějovické diecéze postoupen celý vikariát domažlický, větší část nepomuckého vikariátu a polovina vikariátu klatovského - celkem 89 farností. Patroni diecéze jsou sv. Mikuláš a sv. Jan Nepomucký. Katedrální chrám je zasvěcen sv. Mikuláši, biskupovi. Sídlním biskupem je Mons. Jiří Paďour, OFM Cap. Vynikajícími osobnostmi na biskupském stolci českobudějovickém byli např. Jan Valerián Jirsík († 1883) nebo Josef Hlouch († 1972), který zemřel v pověsti svatosti. Z této diecéze pochází sv. Jan Nepomuk Neumann, redemptorista a pozdější biskup ve Filadelfii v USA.

Základní údaje:

Rozloha: 12 500 km²
Obyvatel: 743 000
Katolíků: 237.000 (31,90%)
Farností: 361
Kostelů a kaplí: 511
Kněží celkem: 147
Z toho řeholní kněží: 45
Poutní místa: Křemešník, Římov, Kájov, Lomec, Klokoty, Nepomuk

Plzeňská diecéze

Nejmladší českou diecézi je Plzeň s katedrálním kostelem sv. Bartoloměje. Toto biskupství bylo založeno bulou papeže Jana Pavla II. ze dne 31. května 1993 a prvním biskupem je Mons. František Radkovský. Patronem diecéze je blahoslavený Hroznata z premonstrátského kláštera v Teplé u Mariánských Lázní. Diecéze se nachází na území západních Čech a její farnosti byly vyčleněny dílem z Pražské arcidiecéze a dílem z diecézí litoměřické a českobudějovické. Některé části nové diecéze se svým duchovním profilem podobají litoměřické diecézi. Ve městech je náboženský život obyvatel trochu lepší. Nejhůře jsou na tom oblasti pohraniční. V plzeňské diecézi je velké množství lázní, kde je pastorece specificky zaměřena na pacienty a lázeňské hosty, kteří sem přijíždějí nejen z celé České republiky, ale také ze zahraničí. V diecézi se nedávno usadil kontemplativní řád trapistů v Novém Dvoře u Teplé.

Základní údaje:

Rozloha: 9 236 km²
Obyvatel: 795.000
Katolíků: 142.000 (17,86%)
Farností: 324
Kostelů a kaplí: 574
Kněží celkem: 95
Z toho řeholní kněží: 30
Poutní místa: Chlum sv. Máří, Klatovy, Stříbro, Přeštice a Teplá

Mons. Dominik Duka, OP

Mons. Jiří Paďour, OFM Cap

Mons. František Radkovský

Olomoucká arcidiecéze

Svémi kořeny sahá historie zdejšího biskupství až do dob Velké Moravy, kdy prvním arcibiskupem pro území Velké Moravy a Panonie ustanovil papež Hadrián II. v roce 869 sv. Metoděje. Tato církevní struktura však po pádu Velké Moravy zanikla. Samo Olomoucké biskupství založil roku 1063 papež Alexandr VII. vyčleněním z pražské diecéze a Papež Pius VI. je bulou ze dne 5. prosince 1777 povýšil na arcibiskupství. Tak se Morava stala samostatnou církevní provincií. Dnes jsou olomoucké metropoli podřízena biskupství brněnské a ostravsko-opavské. Patronem arcidiecéze je sv. Václav, mučedník, jemuž je zasvěcen též metropolitní chrám. Velehrad, který je v arcidiecézi olomoucké je ohniskem cyrilometodějské úcty a ekumenických snah. V čele arcidiecéze je Mons. Jan Bosko Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský. Pomocným biskupem je Mons. Josef Hrdlička.

Základní údaje:

Rozloha: 10 088 km²
Obyvatel: 1,376.000
Katolíků: 570.000 (41,42%)
Farností: 437
Kostelů a kaplí: 1.289
Kněží celkem: 352
Z toho řeholní kněží: 120
Poutní místa: Velehrad, Svatý Hostýn, Svatý Kopeček, Svatý Antonín nad Blatnicí

Brněnská diecéze

Založení brněnského biskupství je spjato s církevními reformami Marie Terezie a Josefa II., které v 70. letech 18. století radikálně zasáhly do života církve v celé habsburské monarchii. Na přímý podnět císařovny Marie Terezie a na základě buly papeže Pia VI. bylo roku 1777 povýšeno olomoucké biskupství na arcibiskupství a na jihozápadě Moravy došlo k založení biskupství nového, se sídlem v Brně. Stalo se tak 5. prosince 1777. Tehdy měla diecéze 151 farností, dnes jich má 452. Patroni diecéze jsou sv. Petr a sv. Pavel a jim je také zasvěcena katedrální chrám. V čele diecéze stojí sídelní biskup Mons. Vojtěch Cikrle, pomocným biskupem je Mons. Petr Esterka, který žije od 60. let minulého století ve Spojených státech amerických, a je pověřen duchovní péčí o české krajany v zahraničí. Brněnská diecéze patří mezi nejlepší v České republice, kde je velký počet věřících a praktikujících katolíků.

Základní údaje:

Rozloha: 10 597 km²
Obyvatel: 1,354.000
Katolíků: 533.000 (39,36%)
Farností: 452
Kostelů a kaplí: 1,153
Kněží celkem: 367
Z toho řeholní kněží: 104
Poutní místa: Křtiny, Vranov, Žarošice, Sloup, Hluboké Mašůvky, Přibyslavice

Ostravsko-opavská diecéze

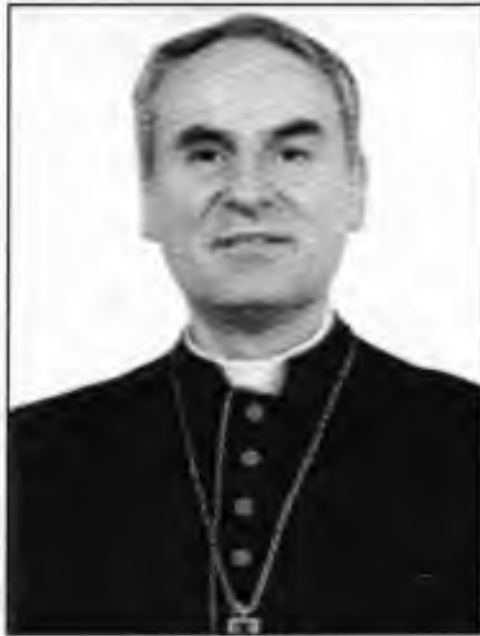
Nejmladším biskupstvím v České republice, které bylo založeno na severu Moravy vyčleněním z arcibiskupství olomouckého, je biskupství ostravsko-opavské. Bylo založeno bulou papeže Jana Pavla II. ze dne 30. května 1996 a prvním sídelním biskupem se stal Mons. František Václav Lobkowicz, OPraem. Patronkou diecéze je sv. Hedvika Slezská. Dále jsou v diecézi uctíváni sv. Jan Sarkander, příborský farář, blahoslavená Marie Antonína Kratochvílová, rodačka z Ostravy - Vítkovic, sv. Melichar Grodecký, rodák z Těšína a blahoslavený Metoděj Dominik Trčka, rodák z Frýdlantu nad Ostravicí. Katedrála v Ostravě je zasvěcena Božskému Spasiteli, konkatedrála v Opavě Nanebevzetí Panny Marie. Biskupský úřad sídlí v nově vybudované rezidenci v Ostravě. Nové biskupství bylo zřízeno pro lepší pastorační péči o věřící. Do doby jeho vzniku byla olomoucká arcidiecéze jednou z největších na světě.

Základní údaje:

Rozloha: 6 273 km²
Obyvatel: 1,315.000
Katolíků: 420.000 (31,94%)
Farností: 276
Kostelů a kaplí: 580
Kněží celkem: 207
Z toho řeholní kněží: 53
Poutní místa: Frýdek, Zlaté Hory, Hrabýň, Cvilín

Mons. Jan Bosko Graubner

Mons. Vojtěch Cikrle

Mons. František Václav Lobkowicz, OPraem.

Apoštolský exarchát

Apoštolský exarchát Řeckokatolické církve pro katolíky východního obřadu žijící v České republice je v Praze. Byl zřízen 15. března 1996 bulou papeže Jana Pavla II. Řeckokatolíci patří do katolické církve. Uznávají autoritu papeže. Liší se pouze svým obřadem. Eucharistii a ostatní liturgické úkony slaví v byzantsko-slovanském obřadu, kterým sloužili v naší vlasti sv. Cyril a Metoděj v době velkomoravské. Unii řeckokatolíků s římskou katolickou církví přijal 1595 papež Klement VIII. 1818 byla ustanovena řeckokatolická diecéze v Prešově a pro řeckokatolíky v Čechách, na Moravě a Slezsku, převážně z Podkarpatské Rusi a východního Slovenska byla 1933 zřízena v Praze farnost u kostela sv. Klimenta. 1996 zde byl zřízen Apoštolský exarchát, který bere řeckokatolíky v České republice pod přímou pravomoc Apoštolského stolce. Exarchát je předchůdcem eparchátu, který odpovídá diecézi v latinském ritu. Exarchou (biskupem) je Mons. Ladislav Hučko, pomocným biskupem Mons. Ján Eugen Kočiš. Emeritním exarchou Mons. Ivan Ljavinec.

Základní údaje:

Řeckokatolíků:	7,675
Farností:	25
Filiálních kostelů:	19
Kněží:	28

Duchovní péče o české krajany v zahraničí

Je jí pověřen Mons. Petr Esterka. Narodil se 14. listopadu 1935 v Dolních Bojanovicích. 15. června 1957 emigroval do Rakouska, v září téhož roku byl přijat do Papežské koleje Nepomucenum v Římě a v roce 1963 vysvěcen na kněze. Poté byl poslán mezi krajany do arcidiecéze San Antonio v Texasu. V roce 1967 obhájil v Římě doktorskou práci a po návratu do USA zahájil své akademické působení. Současně s tím působil v letech 1974-1995 v americkém letectvu a od roku 1978 se začal intenzivněji věnovat práci mezi českými katolíky v USA a Kanadě, od roku 1986 jako biskupský vikář. V roce 1994 se jeho působení rozšířilo i na Austrálii. Roku 1987 dostal titul monsignor a roku 1992 byl jmenován čestným prelátem. 5. července 1999 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován titulárním biskupem čefalenským a pomocným biskupem brněnským pověřeným duchovní péčí o české katolíky v cizině.

Adresa otce biskupa:

Bishop Peter Esterka, S.T.D.
300 E. Taft Avenue
Orange, CALIFORNIA 92865-4330
Phone: 714 – 998 0251
Fax: 714 – 637 0201
Email: PetaEst@aol.com

Statistika katolické církve v České republice k 1. lednu 2003

Obyvatel:	10,230,060
Katolíků:	2,740,780 (23,86%)
Řeckokatolíků:	7,675
Farností:	3,137
Diecézních kněží:	1,793
Řeholních kněží:	520
Řeholníků:	860
Mužských klášterů:	99
Řeholních sester:	2,123
Ženských klášterů:	162

Adresy českých kněží v USA a Kanadě

Rev. Antonín Kocurek
P.O. Box 387
Roslyn, NY 11576
Phone/Fax: 516 – 625 2682
Email: anthony57@msn.com
<http://www.czechia.com/zvon>

Rev. Dušan Hladík
2340 S. 61st Avenue
P.O. Box 508 576
Cicero, IL 60804
Phone/Fax: 708 – 656 7472
Mobil: 708 – 533 1050
Email: velehradchicago@comcast.net
<http://ceskamisie.home.comcast.net>

Rev. Norbert W. Nawrath
16672 Golden Avenue
Placentia, CA 92870
Phone: 714 – 488 3161
Fax: 714 – 996 8161
Email: P.norbert@netzero.net

Rev. Libor Švorčík
496 Gladstone Avenue
Toronto, ONT, CANADA M6H 3H9
Phone: 416 – 532 5272
Fax: 416 – 516 5311
Email: lsvorcik@interlog.com

Zpracováno podle článku
Doc. ThDr. Františka Janhuby:
Biskupství Čech, Moravy a Slovenska
a podle publikace:
The Catholic Church in the Czech Republic,
Karmelitánské nakladatelství 2004

Mons. Ladislav Hučko

Mons. Petr Esterka

Český kostel svatého Odila v Berwynu

Pokračování ze str. 2

Otec Patrik dříve než vstoupil do semináře, pracoval jako účetní, a tak měl dobrou přípravu pro stavební program farnosti. Předně bylo nutné postavit novou farní budovu pro kanceláře a kněžské byty. Také klášter pro sestřičky byl nedostačující. Oba projekty se podařilo uskutečnit v roce 1952 a již následujícího roku se rozhodl Otec Patrik přistavět ke kostelní budově třetí patro, neboť třídy v druhém patře byly přeplněné.

V roce 1962 bylo zřejmé, že pro neustálý nárůst farníků bude třeba postavit větší kostel. Otec Patrik proto požádal kardinála Meyera o dovolu postavit nový kostel a starý přebudovat úplně na školní budovu. Arcidiecéze vše schválila až po poradě s okolními faráři a vymínila si, aby peněžní sbírku vedla profesionální firma z Kansas city. Cílem kampaně bylo získat \$ 500,000, které by se přidaly ke \$ 200,000, které už měla farnost v bance. Byl zorganizován početný tým dobrovolníků. Čtvery místní noviny publikovaly pod titulem „Campaign news“ články kardinála, faráře a vedoucích kampaně. V neděli 1. dubna 1962 byli farníci požádáni, aby zůstali odpoledne doma a 375 dobrovolníků se vydalo dům od domu, aby zapsali v každé rodině dobrovolný závazek pro kampaň. Rodiny byly žádány, zda by mohly obětovat \$ 10 až \$ 40 měsíčně po dobu tří let. Kampaň měla úžasný úspěch. 4. července, v Den nezávislosti, 1962 J. Em. Albert kardinál Meyer posvětil základní kámen kostela, který pak byl dokončen 9. září 1963. Celkové náklady činily \$ 550,000. Přestavba starého kostela na školu se realizovala následujícího roku a stála něco přes \$ 100,000.

Nad trojdielným hlavním vchodem nového kostela se po celé jeho délce rozprostírá impozantní okno z katedrálního skla, kde je vyobrazen sv. Odilo držící kalich a nad ním hostii, kterou adorují andělé. Chránový prostor je rozdělen do tří lodí. Prostřední má zaklenutý strop, boční lodě mají strop rovný. Stěny jsou obloženy kombinací mramorových a dřevěných desek v barvě mahagonu. Na čelní stěně v duhových barvách mramo-

ru dominuje velký kříž, na jehož levé straně je svatostánek. Socha patrona kostela sv. opata Odila v životní velikosti je umístěna u hlavního vchodu na levé straně. Zde také můžeme čít nápis, že tento kostel je Národní svatyní Duší v očistci. Uvnitř chrámu jsou v bočních lodích otevřené kaple s podstavci pro votivní svíce. Po pravé straně to jsou kaple Pražského Jezulátka a Duší v očistci, kde kovový reliéf opravdu realisticky vystihuje utrpení duší v očistci. Na čelní stěně vpravo je socha svatého Josefa. Na levé straně chrámu jsou kaple sv. Terezie z Lisieu, která drží ve svém náručí růže a kaple sv. Rodiny s moderně stylizovaným sousoším. Na čelní stěně vlevo je socha Panny Marie s Ježíškem. V kostele je tisíc míst k sezení.

Až do dnešní doby se ve farnosti sv. Odila vystřídalo 6 farářů a 32 kaplanů. Nejdéle ze všech zde působil Otec Charles Škach, který se zde narodil z českých rodičů, chodil do zdejší farní školy a jako chlapec v neděli ráno prodával před kostelem arcidiecézní noviny „New World“ (Nový svět). V květnu 1951 zde sloužil primiční mši svatou. Otec Škach vyučoval teologii na Loyola a De Paul universitách. Byl také 13 roků kaplanem a profesorem na střední dívčí škole „Panny Marie Lurdské.“ V roce 1978 ho kardinál Cody ustanovil farářem u sv. Odila. Během svého působení Otec Charles zkonsolidoval farní školu, kde bylo nutné pro nedostatek řeholních sester, předat vyučování laickému personálu. V celé arcidiecézi počet řeholních povolání zvláště po II. vatikánském koncilu drasticky upadl, a tím utrpěly především farní školy a katolické nemocnice. Současná farní škola u sv. Odila má 25 učitelů, 15 tříd, sál pro hudební výchovu, vědeckou a počítačovou laboratoř, tělocvičnu a prostorné auditorium, komunikační středisko, prvotřídně vybavenou kafeterii a rozsáhlou knihovnu. Po 22 letech působení ve funkci faráře u sv. Odila odešel Otec Škach v roce 1990 do penze. I když dnes žije v Mt Prospect ve farnosti sv. Raymunda z Penafortu, je stále uváděn jako emeritní farář ve farním bulletinu sv. Odila.

Nynější farář Otec Peter J. Cyscon nastoupil do svého úřadu v roce 1991. Během prvních devíti let se přičinil, aby byl zaplacen arcidiecézní dluh ve výši \$ 300,000 a zároveň, aby byly učiněny nutné opravy všech farních budov. Potom se soustředil na přípravu oslav 75. výročí trvání farnosti. Oslavy byly zahájeny 1. ledna 2002 (tento den se slaví památka sv. Odila, který zemřel 1. ledna 1049) slavnostní mší svatou, po které se farníci sešli ke společné snídani. 9. února se pořádala masopustní večeře s taneční zábavou, na které hrála Dixielendová kapela. Jubilejní mši svatou sloužil J. Em. František kardinál George 30. června za přítomnosti členů zakládajících rodin farnosti a zástupců ročníků, kteří graduovali ve farní škole. 8. září se uskutečnil farní piknik v lesní rezervaci u řeky Des Plaines, nedaleko místa, kde se pořádá první farní piknik 13. srpna 1927. Každoročně bývá tento piknik zahajován polední mší svatou. Jubilejní rok farnosti sv. Odila byl zakončen 2. listopadu mší svatou za duše v očistci a po ní následovala slavnostní večeře v blízké Pierre's Banquet Hall na Harlem Avenue.

V současné době farnost sv. Odila patří k nejživějším farnostem v chicagské arcidiecézi. Je zde zaregistrováno přes 1,900 rodin. S farářem Otcem Petrem J. Cysconem jsou zde tři kaplané, z nichž Otec Ryszard S. Groń přišel z Polska. Většina rodin se zavázala kromě týdenního daru přispívat pravidelně do farního fondu, kde je dnes již shromážděno \$ 300,000 a jehož cílem je dosáhnout \$ 450,000. Farní týdenní bulletin má název „The Shime“, aby si farníci stále uvědomovali, že jejich kostel je „Národní svatyní duší v očistci“ (snad jedinou tohoto druhu v USA). Ve farnosti se v této době organizuje zvláštní program pro náboženskou výchovu a rozvoj.

Tento neobyčejný rozkvět původně české farnosti sv. Odila je jistě způsoben přímlovou duší vysvobozených z očistce, které této farnosti vyprošují zvláštní Boží požehnání.

*Z různých pramenů připravil
Karel Chorbák*

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 12.září 2004

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside

od 11.00 dopoledne do setmění

Dobrá zábava při tradičních národních melodiích.

K poslechu, zpěvu a tanci hrají:

Populární skupina „Borůvky“

soubor dětí z České školy kardinála Berana

Bude připraveno výborné občerstvení:

- tradiční bramboráky
- domácí jaternice
- teplé uzeniny
- pečivo všeho druhu
- dobře chlazené české i americké pivo

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

***V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Besedním domě farnosti
Panny Marie Svatohorské 2416 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804***

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilosti
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 3 at the door

“2004”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 581 - 4362

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave,

Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

September 8: “LABOR DAY JAM!”
FRANK MORAVCIK
15: WAYNE TOMSIC
17: MAGIC BUTTONS
24: “ST.WENCESLAUS DAY”

October 13: “BENO NIGHT”
J. PASTIRIK
27: HOMESTEADERS

*J. Marik
Sons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken – Director

Owned by SCI Illinois Inc.

Vděčná vzpomínka

30.září 2004 uplynou čtyři roky od chvíle, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, bratr, strýc a přítel, pan

Julius Maňkoš

Narodil se 12.srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vštípili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajan-ských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajan-ské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu 25.září v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela, tatínka a bratra spolu s námi vzpomenu v modlitbě

Mária Maňkošová, manželka

Ján, Juraj a Nik, synové

Františka Zacharová a Mária Wachutová, sestry

Ladislav Maňkoš, bratr

Bolestná vzpomínka

Nyní trvají víra, naděje a láska, tyto tři; ale největší z nich je láska.

(1 Kor 13, 13)

Před čtyřmi léty 8.září 2000 ve věku 78 let byl po dlouhé těžké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

Ing. Jan Vacek

Narodil se v Chicagu v České Kalifornii 17.listopadu 1921. Byl hrdý na svůj český původ, dobře a rád mluvil česky. V r. 1943 se oženil s Adelou Sládkovou, s níž prožil 57 let šťastného manželství. Pracoval jako návrhový inženýr u firem, které stavěly budovy, mosty apod. po celé Americe. 50 let bydlel v Berwynu, kde se svou manželkou Adelou vychoval syna a dceru. V r. 1985 prožil bolestnou ztrátu drahého syna Prof. Dr. Johna Vacka, který předčasně odešel na věčnost. Vážil si velice vzdělání, měl rád literaturu a byl dobrým znalcem hudby. Radoval se z vysokého vzdělání svých dětí a vnoučat. Jeho tělo odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována 18.září 2004 v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu v modlitbě.

Ať odpočívá v pokoji a světlo věčné ať mu svítí.

Adela Vacková, manželka

Dr. Margaret Trybus, dcera s manželem Dr. Dennis

Gretchen, Fritz a John, vnoučata

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

zahajuje podzimní činnost

v pátek 17.září 2004 v 7 hodin večer

v budově MidAmerica Bank (4. patro)

5900 W. Cermak Rd. Cicero

Hostující řečník je známý a oblíbený

Dr. JOSEF PODZIMEK,

profesor emeritus University of Missouri, Rolla, MO

a bude přednášet česky na námět

ZALOŽENÍ OBSERVATOŘE

V PRAŽSKÉM KLEMENTINU

A JEJÍ VÝZNAM PRO STUDIUM

DLOUHOLETÝCH ZMĚN POČASÍ

Poznámky či otázky a odpovědi mohou být vedeny v angličtině. Přednášky našeho hostujícího řečníka jsou vždy zajímavé a poučné a těší se velké oblibě.

Doufáme proto, že přijdete strávit večer 17.září v milém prostředí při přátelské debatě.

Dobrovolný dar \$3.00.

Věra Rokničová, Jednatelka SVU Chicago

Vynikající kniha Fr. Leo Kuchaře S.S.S.

kněze a řeholníka z kongregace Nejsvětější Svátosti

PRŮLET VE STÍNU RADARU

vyšla v anglickém překladu

FLIGHT THROUGH

THE RADAR'S SHADOW

Českou verzi jsme vydávali jako román na pokračování v Hlasech národa v roce 2000. Nyní se těm, kdo dobře neumějí česky, dostává verze anglická. Kniha popisuje cestu ke kněžství a dvě tajná svěcení řeholníků z kongregace Nejsvětější Svátosti. Otec Leo pochází ze židovské rodiny a nakonec se stal katolickým knězem. Kniha je plná napětí a poutavým způsobem vypovídá o pronásledování církve v Československu v době komunismu. Vpravdě dobrodružný příběh se čte takřka jedním dechem. Kniha je doplněna nádhernými ilustracemi. Vyšla již německy, česky, polsky a nyní anglicky. Předchozí vydání byla zcela rozebrána.

Objednat můžete anglickou i českou verzi v naší redakci

Hlasy národa, P. O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

Cena knihy: 10.00 USD + poštovné

Léky z Kanady.

Ethical sealed original.

Polovina amerických cen.

Volejte s důvěrou doktora Honzu

na tel. 1 - 800 - 878 - 9480

Visa MC

Česká Misie v Chicagu

Ruší pout' na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu

v neděli 10.října 2004

Z Holy Hill nám bylo před několika dny oznámeno, že zde probíhá generální oprava hlavního kostela a není možné, abychom měli českou mši svatou, jak byla původně slíbena. Z těchto důvodů jsme se rozhodli pout' zrušit. Dá-li Pán Bůh, pojedeme opět příští rok, kdy již budou opravy skončeny. Všem se omlouváme.

Rev. Dušan Hladík

VIC'S CONSTRUCTION

Provádíme stavební práce od drobné údržby přes běžné opravy až po celkové rekonstrukce domů a komerčních budov.

Vysoká kvalita práce za příznivé ceny.

Volejte Viktora na tel. 773 - 412 0201

E-mail: vicrest@msn.com

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší český pišící noviny publikované v Americe, mající své čtenáře po celých USA i jinde.

Servis nezávislých komentářů, zpravodajství a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

Farnost sv. Václava v Torontu

Vás srdečně zve na

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ

**S OSLAVOU 40. VÝROČÍ
POSVĚCENÍ KOSTELA**

za účasti biskupa P. Esterky, biskupa R. Grecca,
Otce J. Šacha a dalších vzácných hostů

v sobotu 2.října 2004

v kostele sv. Václava

496 Gladstone Avenue

Program:

18.00 hod. Slavná mše svatá

19.30 hod. Večeře

**Při taneční zábavě bude hrát cimbálová
muzika „Žadruha“ z Dolních Bojanovic.**

Vstupné:

\$ 30.00 v předprodeji do 12.zář - \$ 35.00 po 12.zář

Rezervace nutná:

Vstupenky po každé bohoslužbě v neděli v kostele
nebo na tel.číslech: 416 - 535 3510 nebo 416 - 532 5272

Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Prodám VARHANY

Italské výroby, značka Baldwin. Jedná se o elektrofonické varhany s klasickou dispozicí 32 rejstříků, dva manuály a pedál. Vhodné pro kostel nebo kapli, též i domů pro varhaníka na cvičení

Volejte Tonyho: 708 - 598 8270

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 am

a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

Ústředna moravských spolků

Vás srdečně zve na výroční národopisnou slavnost

65. MORAVSKÝ DEN,

který se koná v neděli 26.září 2004

v sále Union Hall, 6200 Joliet Road a La Grange Road v Countryside, IL.

V 10.00 hod. dop. SLAVNÁ MŠE SVATÁ

Pontifikální mši svatou v češtině s národními zpěvy a českým kázáním
bude sloužit náš biskup pro krajany v exilu

Mons. ThDr. Petr Esterka

spolu se zdejšími kněžími Fr. Dušanem Hladíkem a Fr. Odilem Crkvou, OSB

Ve 2.00 hod. odp. FOLKLORNÍ PROGRAM

V bohatém programu uvidíte taneční a pěvecké skupiny v lidových krojích od dětí až po dospělé.

Letos vystoupí naše taneční skupiny: Besídka, Šohajka, Mladost, Omladina, taneční skupina UMS a pěvecký kroužek UMS.

Též vystoupí hosté: taneční skupina MCS a slovenský folklorní soubor „Veselica“.

Po programu následuje zábava, na které nám všem bude k tanci hrát kapela

„Lanžhotčanka“ z Moravy

Dále bude otevřena kuchyně s tradičním moravským jídlem a pečivem ke kávě,
jídlo bude připraveno restaurací „Little Europe“.

V předvečer - 25.září 2004 bude

TANEČNÍ ZÁBAVA

Ve stejném sále Union Hall, 6200 Joliet Rd., Countryside, IL.

Začátek v 8.00 hod.večer

K tanci bude hrát kapela

„Lanžhotčanka“

Připraveno je též chutné občerstvení a nápoje.

Vstupné v sobotu i v neděli \$ 16.00

Informace: (708) 562 - 2307 nebo www.unitedmoraviansocieties.org

Těšíme se na Vaši hojnou účast

Mystický sloup Panny Marie Turzovské

V minulém čísle Hlasů národa jsme psali o poutním místě Turzovce. Dnes bychom na to chtěli navázat zprávou o jejím duchovním významu, tak jak byl odhalen později katolickému knězi Otci Metoději Kuběnovi, který již od svého mládí pozoroval, že má zvláštní schopnosti, které tehdejší spirituál brněnského kněžského semináře označil jako „mimořádné“ a na jeho radu se tehdy úplně zasvětil Bohu a panně Marii. Čas ukázal, že dostal dar uzdravování, ale i dar poznání a proroctví.

Otec Metoděj se narodil roku 1915 v Kulířově u Blanska jako deváté dítě v chudobné rodině. Bylo to v době první světové války, když všude byl nedostatek potravin, a tak jednoroční dítě trpělo podvýživou a umíralo na měknutí kostí. Tehdy ho zbožná maminka zasvětila s důvěrou Pánu Bohu a Panně Marii a chlapeček se uzdravil. Již od útlého mládí toužil stát se misionářem v Africe. Místní kněz rozpoznal, že nadaný student má kněžské povolání, ale chudobní rodiče neměli peníze na studium. Nakonec se však našli dobrodinci, díky nimž mohl vystudovat na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži, odkud odešel do kněžského semináře v Brně a po ukončení bohosloveckých studií byl na svátek sv. Cyrila a Metoděje 5. července 1941 vysvěcen na kněze. Potom jako kaplan působil v Dačicích a Jemnici. V letech 1945 - 1951 byl administrátorem ve farnosti Slup a Strachotice na znojemském pohraničí a zde se přičinil, aby byl povolán na vojnu k PTP (to byly Pomocné technické prapory), kam byli zařazováni tzv. politicky nespolehliví, vojnou povinni občané, aby lopatou a krumpáčem zabez-

pečovali výdobytky socialismu. V roce 1954 po smrti Stalina a Gottwalda byly útvary PTP rozpuštěny a Otec Metoděj nastoupil do farnosti Drnholec u Mikulova, odkud byl přeložen do Křepic, kde ho 1978 postihla mozková mrtvice, která mu způsobila ochrnutí poloviny těla a silně poškodila zrak.

Skupina zbožných farníků se modlila za jeho uzdravení a jedna z věřících mu donesla do nemocnice láhev turzovské vody v naději, že ho Panna Maria uzdraví. V ten den byl svátek Nejsvětější Trojice a současně 20. výročí zjevení Panny Marie na Turzovce. Otec Metoděj o tom píše: Před sebou jsem držel láhev turzovské vody, díval jsem se na předměty v nemocniční světnici, které jsem svým poškozeným zrakem nemohl dobře vidět a prosil jsem: Panno Maria, ty víš, jak mám poškozené oči a že nebudu schopen plnit svou kněžskou službu. Za své uzdravení bych měl nyní konat devítidenní nověnu k Tobě, ale to je pro mne příliš mnoho. Prosím Tě, uzdrav mě hned! Zbožně jsem se poženal a vodu náraz vypil. Polohlasně jsem dodal: Panno Maria, teď čekám. A čekal jsem. Po necelé půlhodině mi proběhlo po těle lehké zachvění a najednou jsem byl úplně uzdravený. Lékařům jsem nic neřekl, neboť vládl ateismus, a jak se praví v Písmu svatém: Nehažte perly sviním. Ale lidem z farnosti jsem vzkázal, že voda z Turzovky mě uzdravila.

Za rok po této události, na slavnost Nejsvětější trojice, jsem šel poděkovat Panně Marii Turzovské na místo zjevení – na horu Živčák. Výzdoba tu byla velmi skromná, ale cítil jsem, že toto místo je mimořádně promodlené. Svoji velebností a vznešeností vyvolávalo dojem, jakoby tu stál velký neviditelný chrám.

Po svém uzdravení jsem sice cítil opodstatnění své víry k Panně Marii Turzovské, ale přesto jsem se často zabýval otázkou pravosti zjevení se Panny Marie hajnému Lašutovi na hoře Živčák.

Otec Metoděj však nakonec odpověď ohledně pravosti zjevení dostal a to nečekaným způsobem. Tehdy již byl od roku 1979 na penzi a staral se o duchovní správu sestříček Františkánek v domově důchodců na Žernůvce u Tišnova. V dubnu 1985 se měl podrobit operaci v nemocnici v Ivančicích u Brna. Krátce před odjezdem do nemocnice, když opouštěl

Žernůvku, měl před domem zvláštní videní tajemného sloupu, které mělo být zřejmě předzvěstí budoucích událostí. (Bude o něm řeč později.) V nemocnici samotné pak Otec Metoděj prožil mystické zjevení Panny Marie Turzovské. Během jeho pobytu v nemocnici se mnohokrát opakoval následující jev, který dobře při plném vědomí pozorovat. Část nemocničního pokoje zmizela a místo ní se objevila vyprahlá, jakoby spálená krajina, kde ze skalnatých pahorků vyvěraly dva prameny vody. Tato voda stékala do nádrže ve skále a z ní se potom valila v mohutném vlnění jako zlatý proud „živé vody“. Pod tímto tajemným vlněním se rozprostírala „tajemná Trojitá Hlubina“, která byla základnou a velmi důležitou součástí mohutného zlatého vlnění. Tento úkaz se objevoval v nemocnici po celých 14 dní a po návratu na Žernůvku přetrvával ještě několik dní v pokoji Otce Metoděje.

Sám o tom vypráví: „Tajemná Hlubina, kterou jsem brzy pochopil jako obraz Nejsvětější Trojice, postupně začala produkovat zvláštní částice, které postupně vytvářely siluetu postavy, která se hned potom přeměnila na skutečné tělo krásné ženy v bílých šatech. Její dolní část zahalovalo zlaté vlnění proudu... Dostal jsem vnitřní vnuknutí, abych si všechno podrobně prohlédl a na okamžik jsem se mohl čelem dotknout třpytících se částic, ze kterých byla utvořena postava ženy. Moje čelo zůstalo zarosené. Až později jsem začal tušit, že by to mohla být „rosa Ducha svatého“. Dodatečně jsem si uvědomil, že přestože jsem ležel na nemocničním lůžku, dotýkal jsem se bytostí vzdálené ode mne 6 metrů. To jasně dokazuje, že nešlo o mámení smyslů, ale o jakousi bilokaci. Moje zarosené čelo dokazovalo realitu tohoto úkazu. Připadalo mi to, jakoby Madona vznikla z genů božského moře lásky a zase se na ně proměnila, ale vždy byla jeho součástí. Cítil jsem, že tato záhadná žena spěchá svým milovaným na pomoc, jako by přicházela z velké dálky. Jiskřivě, ale zároveň láskyplně na mě pohlédla. Byla plná duchovní vitality, obklopená královským majestátem. V duchu jsem jí položil otázku: Kdo jsi...? Ona široce rozvěřila svoji náruč ke mně, jako k zástupci lidí a slavnostně jako v extázi lásky zvolala: Já jsem Panna Maria Turzovská.“

Hluboká mystická symbolika přinutila Otce Metoděje, aby později přemýšlel o detailech vidění „Mystického sloupu“ zvláště, když si uvědomil určitou spojitost se Svatým Otcem Janem Pavlem II. Sám o tom vypráví: „V roce 1981, několik týdnů před atentátem na něj, jsem měl často naléhavý vnitřní popud neustále se za něj modlit. Dne 13.května 1981 jsem se dozvěděl o atentátu v Římě. Brzy nato, když jsem se vracel z procházky, najednou jsem Svatého Otce uviděl svým duchovním zrakem. Viděl jsem, že na cestě před vedlejším vchodem do našeho domu stojí Jan Pavel II. Byl oblečen v tmavých občanských šatech, šel mi vstříc a mlčky, ale radostně mě vítal. Podal mi ruku, jejíž pevný stisk jsme pocítili opravdově ve své dlaní. Šel se mnou ještě několik kroků a pak mě nechal odejít. Pochopil jsem to jako poděkování za modlitby, jež jsem za něho obětoval. Celá tato událost i místo, kde papež stál, se mi vryly hluboko do paměti. Když jsem v dubnu 1985 nastupoval do auta, které mě odváželo do nemocnice, uviděl jsem, že z malých světelných obláček, které přilétaly od vrcholu žemůvské kaple, jako ze stavebního materiálu vyrůstá oblačný sloup přesně na místě, kde jsem před čtyřmi roky viděl stát Svatého Otce. Sloup byl přes tři metry vysoký a v průměru měl asi 60 centimetrů. Okolnost, že jsem seděl v autě a zároveň jsem se přiblížil ke sloupu, abych si jej lépe prohlédl, svědčí opět o určitém druhu bilokace, protože nikdo neviděl, že bych z auta vystoupil. Nic netušící sestřičky Františkanky nastartovaly auto a odjeli jsme do nemocnice. Po hlubším zamyšlení nad podrobnostmi zjevení „Mystického sloupu“ jsem si uvědomil, že záhadný sloup je darem nebe neboť pochází z vrcholu místní kaple, z jejího nejvyššího bodu jako symbolu nebeské výšiny, ale i celého prostoru a i ke mně přilétlo několik nehmotných záhadně živých obláček. Obláčky nebyly stejné. Dopadaly na sebe, navzájem se pronikaly, vyrůstaly ve tvar sloupu, který měl bílou barvu vítězství. Z těsné blízkosti jsem viděl vnitřním zrakem, že sloup je dutý a pomalu v něm krouží „Živá voda“. kolem sloupu proudil tajemný víchř, i když hned vedle byl absolutní klid. Připomnělo mi to den Letnic a seslání Ducha svatého, jak to popisují Skutky apoštolů: „Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř a naplnil

celý dům, kde byli... a všichni byli naplněni Duchem svatým. (Sk 2, 1-2.4)“

Otec Metoděj pochopil, že onen Tajemný sloup má posvátný biblický význam, neboť v 1.knize Mojžišově (Gen 28, 10-19) čteme: Jákob vyšel z Beeršeby a šel do Cháranu. Dorazil na jedno místo a přenocoval tam, neboť slunce již zapadlo. Vzal jeden z kamenů, které na tom místě byly, postavil jej v hlavách a na tom místě ulehl. Měl sen: Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. Nad ním stojí Hospodin a praví: „Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce Abrahama a Bůh Izákův. Zemi, na níž ležíš, dám tobě a tvému potomstvu. Tvého potomstva bude jako prachu země. Rozmůžeš se na západ i na východ, na sever i na jih. V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země. Hle já jsem s tebou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím ale učiním, co jsem ti slíbil.“ Tu procitl Jákob ze spánku a zvolal: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ Báł se a řekl: „Jakou bázeň vzbuzuje toto místo! Není to nic jiného než dům Boží, je to brána nebeská.“ Za časného jitra vzal Jákob kámen, který měl v hlavách, a postavil jej jako POSVÁTNY SLOUP; svrchu jej polil olejem. Tomu místu dal jméno Bétel (to je Dům Boží).“

Podobně jako biblický sloup i turzovský sloup je mysticky poznamenán Boží přítomností. Jako kdysi lid Izraele vedl při přechodu Rudým mořem a cestě pouští v noci ohnivý a ve dne oblačný sloup, tak v současné době Mystický sloup Turzovky vedl Boží lid mořem rudé totality a dosud vede pouští jejich ničivých následků. Ztotožněním Svatého Otce s Mystickým sloupem vrcholí mystický význam Turzovky. Sloup v řeči Písma znamená základ a neochvějnost. A to je duchovní obraz papeže, který je skálou a opěrným sloupem církve.

Že poutní místo Turzovka je úzce spjato s papežem Janem Pavlem II. utvrdilo další vidění Otce Metoděje, které prožil pět let po mystickém zjevení Panny Marie Turzovské. Sám o tom vypráví: „22.dubna 1990 jsem v televizi sledoval přímý přenos z návštěvy Svatého Otce Jana Pavla II. na Velehradě. Během homilie kterou říkal česky vyslovil se zvláštním důrazem slovo „zvítězíme!“ V tom okamžiku mi postava Svatého Otce z obrazovky zmizela a místo něho tam stála majestátná

Otec Metoděj Kuběna

postava neznámé ženy. Viděl jsem ji jen několik vteřin, ale jisté detaily mi utkvěly v paměti. Upoutal mě především plášť tmavé barvy, na kterém měla štolu z takové zvláštní látky, ozdobenou ornamentálními prvky z těžkého zlata. Tvář ženy byla zahalena závojem. Byly jí vidět jen oči. V dalším okamžiku zvláštní vítr podhalil na chvíli závoj a já jsem spatřil známou milou tvář, která se na mě pozvudivě a souhlasně usmála. Mimovolně jsem se sebe vyhrkl: „Vždyť to je Panna Maria.“ Hned jsem poznal, že je to turzovská Madona, která zde stojí jako Královna a svou královskou hodností dává za ono papežovo slovo „zvítězíme!“ plnou záruku. Její královskou pravomoc potvrdil znak moci na jejím oděvu – štola, podobně jako u kněží, kde je znakem duchovní pravomoci.“

Nynější papež, hlava církve a mystik úplně zasvěcený Matce Krista, jako její první spolupracovník jistě ví o misiích Panny Marie po celém světě. On svým „Totus tuus“ (Celý tvůj) je bytostně sjednocen s Matkou církve a během svého přes čtvrt století trvajícího pontifikátu nás učí, že mariánská úcta není jen věcí zbožného vkusu, ale je otázkou bytí a nebytí církve.

Na závěr ať zazní osobní vyznání devadesátiletého kněze Otce Metoděje Kuběny: „Když se dnes ohlížím na celý svůj život, vidím, že všechny duchovní dary, které se u mne objevovaly, byly předobrazem a přípravou pro tuto hlavní roli mého života: Obhajobu zjevení Panny Marie na Turzovce. Osobně se cítím jako nula, ale vím, že Pán svěruje velké věci právě takovým maličkým. V tomto duchu vzdávám díky milosrdnému Pánu Bohu.“

Podle knihy Otce Metoděje Kuběny: „Mystický sloup Panny Marie Turzovské“ připravil Karel Chrobák

Josef Dolejší devadesátníkem

Rodina Dolejších v Janovicích v roce 1914 – maminka drží v náručí malého Josefa, našeho oslavence, vedle sedí babička, matka Josefova otce, zleva sourozenci: sestra Boženka a bratři Jaroslav, Stanislav a Jan.

Vzácného jubilea - 90 let se letos 17. září dožívá náš stálý dopisovatel a autor mnoha článků pro Hlasy národa a velký bojovník za spravedlnost a lidská práva pan Josef Dolejší z Písku v jižních Čechách. Spolu s jeho přáteli a čtenáři našeho měsíčníku mu k těmto kulatým narozeninám posíláme přes oceán srdečné blahopřání.

Pan Dolejší se narodil 17. září 1914 v obci Janovice, krátce po tom, co musel jeho otec Stanislav narukovat do první světové války. Tam v ruském zajetí v Skobelevě poblíž Asijského Taškentu zemřel na příjici a zápal plic, takže Josef svého otce nikdy nepoznal. Po ukončení vzdělání pracoval pan Dolejší v textilním oboru a po druhé světové válce založil výrobní podnik v Blatné a jako spoluzakladatel působil ve vývozní společnosti Texcolecta v Praze. To vše ale

netrvalo dlouho a přišel únor 1948 s neblahým komunistickým pučem, po kterém začal být pan Dolejší soudruhy pronásledován, a nakonec byl poslán na „stavbu socialismu“ na Lipenskou přehradu. Zde se zapojil do odboje a tam byl také zatčen.

Za komunismu byl třikrát souzen a celková výše trestu činila 27 roků. Poprvé byl odsouzen v roce 1954 za velezradu a špionáž a dostal 19 roků. Podruhé byl odsouzen, když se v trestním táboře na urano-

vých dolech v Jáchymově zapojil do činnosti proti režimu a dostal za podvracení republiky 4 roky a to se opakovalo ještě jednou v roce 1961, kdy dostal další 4 roky opět za podvracení republiky. Celkem strávil v komunistických kriminálech 14 roků. Byl vězněn na Pankráci, v Ruzyni, v Jáchymově, v Leopoldově, na Mírově a ve Valdicích. Vrátil se až mezi posledními politickými vězni z Valdic v roce 1968.

Po celou dobu jeho věznění celá rodina Dolejších velmi strádala, manželka dostávala vždy tu nejhorší a nejméně placenou práci, byla neustále pronásledována, nakonec se musela vystěhovat. Syn nemohl na studie do škol, rodina prožívala jen to nejhorší, podobně jako jiné rodiny politických vězňů.

Přes kruté pronásledování zůstal Josef Dolejší věrný svému přesvědčení a vždy stál na straně demokracie a víry v Boha. Byl neohroženým bojovníkem proti komunistické totalitě a jejím zločinům. Po revoluci 1989 vystupuje jako aktivista Svazu politických vězňů. V České republice i v zahraničí publikoval stovky článků proti komunismu a za jeho definitivní zrušení. Dodnes je v čilém kontaktu s naší emigrací, kde má mnoho přátel. V současnosti kromě našich Hlasů národa publikuje i v kanadsko - českém časopise Svědomí. Je spoluautorem řady knih s protikomunistickou tematikou.

Zprava: Josef Dolejší, Jiří Pistorius, paní Souhradová a manželka oslavence paní Dolejší – fotografie z léta 2004.

Milý pane Dolejší, spolu s Vašimi přáteli zde v Americe Vám přejeme hojnost Božího požehnání, pevné zdraví a dostatek sil a duševní svěžestí. Kéž Vám Bůh odplatí Vaši celoživotní práci a všechno to utrpení a oběti. Kéž Vás Matka Boží vezme do své ochrany a ještě dlouhá léta se těšíte ze šťastného podzimu života spolu se svou manželkou, která letos 5. prosince též oslaví devadesátku, a s celou svou rodinou.

**Josef Hasil s manželkou Eliškou,
Karel Švec, Mojmír Viktorin a Karel Golíáš,
Vladimír Král, Jiří Pistorius a ostatní přátelé z USA
Rev. Dušan Hladík a redakce a čtenáři Hlasů národa
a krajané z České misie v Chicagu**

Josef Dolejší se svou manželkou a ročním synem Josefem, který letos oslavil 60 let.

Vzpomínka na Vlastimila Folke

Vlastu jsem znala od svých studentských let, protože byl nejlepším přítelem mého prvního manžela. Poznala jsem ho jako muže se společenským šarmem a vřelým zájmem o osudy svých přátel a kolegů, jako člověka sečtělého, milovníka hudby a literatury a jako štědrého hostitele. Návštěvy u Vlasty a Evy v Počernicích a později v Chicagu byly jako cesty do teplého domova, kde vás čekalo přijetí, bohaté pohostění a krásný koncert s bohatými nahrávkami našich i zahraničních interpretů. Vlasta byl člověk pevných politických zásad, naprosto nekompromisní vůči komunistickému režimu. Proto nemohl dostudovat práva a dvacet let nádeničil. Tento osud jej ale nezlomil, zachoval si své principy a vlastní svět, svobodný svět umění, které miloval a sdílel se svými přáteli a rodinou. Jakmile to bylo možné, odešel se svou rodinou do emigrace vzápětí po sovětské okupaci Československa v osmašedesátém roce.

Setkali jsme se po několikaleté přestávce v New Yorku, kam jsem odešla do emigrace dva roky před tím. Bylo to šťastné setkání ve svobodné zemi, což jsme prožívali jako zázrak po beznadějných letech uzavřené totality. Doufala jsem, že Vlasta s rodinou zůstane v New Yorku, ale oni se rozhodli pro odjezd do Chicaga, kde měli známé v české emigrantské komunitě. Bylo to pro mne zklamání a ztráta, potřebovala jsem, aby zůstali nablízku, protože v emigraci ještě víc než doma, jsou dobří přátelé jako záchranné kruhy, které nás podrží při plavbě v cizích vodách. Nicméně i přes vzdálenost, která nás dělila, jsme stále udržovali vzájemný kontakt a čas od času se navštěvovali.

Přátelství s Vlastou a Evou je mým nejdelším přátelstvím, které trvá přes čtyřicet let, bylo mi oporou mnoha životních

krizích a těžkostech, sdíleli jsme spolu také mnoho radostných chvil a zážitků, mnoho společenských změn. Sdíleli jsme spolu totalitu, emigraci, adaptační problémy v Americe i návraty do vlasti po zhroutilu totalitního režimu.

Vlasta byl nadán bystrým psychologickým postřehem, měl zájem o lidské osudy a příběhy a dokázal lidi navzájem propojovat. V Americe se zadaptoval a cítil se tam dobře, ale na své kořeny nikdy nezapomínal a vždy uchovával kontinuitu s českou kulturou, jazykem a historií, v Chicagu kolem sebe shromažďoval přátele, pořádal vynikající koncerty a videová představení, účastnil se spolkového života a přispíval do českých novin. V posledních letech se vracel do své vlasti, aby tu nakonec strávil poslední týdny svého života.

Vlasta zůstane v mém srdci a v mých vzpomínkách jako přítel, který mě provázel životem, jako člověk, který si svých přátel cenil a neopouštěl je.

Drahý Vlasto, děkuji Ti za všechno a loučím se s Tebou.

V Praze 8.června 2004

PhDr. Olga Marlinová

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer
Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

CZECH RADIO SCHEDULE for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.

Host: Frank Moravcik

Sundays 1.00 – 3.00 p.m.

Host: Joe Kocab

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Útěk za hranice

Po propuštění z prostějovského letiště jsem se měl hlásit v Ostravě na dolech. Neudělal jsem to, ale začal si hledat práci doma. V Kunovicích v tehdejší Avii mě nevzali, protože jsem nebyl straník ani člen Svazu české mládeže. Nikde pro mě nebyla práce. Po delší době mě z Úřadu práce poslali do Mařatic do cihelny, že prý tam potřebují zámečníky. Na místě jsem byl ale přidělen na vyvážení cihel s cikánkou Glorií Danielovou ze Sadů. Byla asi o tři roky starší a přežila koncentrák v Osvětimi. Z dvanácti členů rodiny se domů vrátili jen tři. Ona a dva bratři. Sama přežila díky tomu, že byla švadlena a oni tam právě potřebovali švadleny. To jí zachránilo život. Její bratři byli po válce v Uherském Hradišti známí jako výborní fotbalisté a ještě lepší virtuozové na housle. Komunisté jim dávali sociální podporu, takže nemuseli pracovat, ale Glorie šla dobrovolně do cihelny, aby si něco přivydělala. Byla velmi pracovitá a brzy jsme se skamarádili. Pracovala jenom do pátku do 12 hodin. Odpoledne ve 3 hodiny si přišla pro výplatu a musím říci, že bývala elegantně oblečená a čistá a ostatní zaměstnanci o ní říkali, že se jí nevyrovná žádná Holyvudská hvězda. Vydělávali jsme tehdy v cihelně měsíčně 6000 korun, zatímco jinde byly platy jen asi 3000 korun.

Byl rok 1950. Přišel první květen a každý ze zaměstnanců musel jít do průvodu. Bratři Danielové jeli do průvodu do Brna, kde měli cikáni zvláštní průvod. Bylo jich asi dva tisíce. Na druhý den, když Gloria přišla do práce, mně hned začala vyprávět, jak ten slavnostní průvod dopadl. Psali o tom průsvihu dokonce i noviny. Nějací dobráci dali totiž těm prvním cikánům transparent, na kterém bylo napsáno: Co cikán, to komunista. Vtip byl ale v tom, že poslední cikáni v průvodu nesli druhý transparent: Co komunista, to cikán.

Přišlo léto 1950. Náš strojník Jan Šmíd z Modré u Velehradu, který byl velký komunista, každému vyprávěl, že jdou do Bílovic vykupovat obilí od kulaků. Než se svými soudruhy na akci vyrazili, pořádně se v cihelně namazali. Když jsme v pondělí přišli do práce, tak podnik stál. Asi po dvou hodinách přišel do pece cihlářský mistr a požádal mě jestli bych po Jeníkovi nemohl převzít parní stroj do doby než se vrátí. Mistr mi potom také prozradil, že Jeník se svými soudruhy místo aby obilí vykoupili, tak vlastně nakoupili. Tito soudruzi totiž dávali sedlákům jen nějaký kousek papíru s tím, že peníze za obilí jim vyplatí banka. To byl ovšem podvod a sedláci chtěli peníze okamžitě a říkali, že když dělník v továrně dostane v pátek plat, tak že oni chtějí mít také okamžitě zaplacené. A začala bitva a všechny tři soudruhy museli odvézt do nemocnice. Jeník měl zlomenou ruku a byl pořádně natlučený. Do zaměstnání se dostavil až asi

za 6 týdnů, ale ne do strojovery, ale do kanceláře, kde začal dělat úředníka. Já jsem pak zůstal jako strojník a údržbář na těch zastaralých strojích.

Jednou na podzim se mi zastavil parní stroj v provozu a to znamenalo, že dělníci budou mít na 3 - 4 hodiny pohov než zase vše poběží. Až bylo vše v pořádku, tak na mě přišel Jeník s Grebeníčkem a Jirotkou (všichni STB) a vyšetřovali důvod toho, proč se ten stroj zastavil. Já jsem se musel bránit a říci jim, že máme ve výrobě neschopné lidi, kteří sem byli dáni za trest. Byli to faráři, profesori, advokáti a jiní. Takže mi to bylo prominuto. Ale poslední den v listopadu se opakovalo to samé. Tentokrát tomu však byl vinen topič, který si zašel na pivo do hospody, která byla naproti cihelně a přišel napitý. Zase se opakovalo to stejné co po prvé. Výslech na místě samém. Tentokrát to skončilo z velkými vyhrůžkami, že jestli se to bude ještě jednou opakovat, tak to budou považovat za sabotáž.

Přes zimu byl klid a my jsme opravovali stroje na další sezonu. Začala prvního března 1951. Výroba jela bez problému až do 19. března. Ten den se oslavoval svátek sv. Josefa a pilo se, protože Josefů nás bylo v podniku několik. Na neštěstí se parní stroj opět zastavil. Čekal jsem, že si pro mě přijdou každou chvíli. Když jsme čekali s ostatními chlapci a děvčaty z Polešovic na lokálku do Starého Města, tak jedno děvče od nás mě odtáhlo stranou a řeklo mi, že jí Tynka Müllerová řekla, že za to dostanu a že mě zavře STB.

Druhý den, bylo to v čtvrtek, jsem nešel do práce a jel jsem do Znojma, abych si obhlédl, kde by se dalo přejít hranice do Rakouska. Místo jsem našel nedaleko Mikulovské celnice. Viděl jsem hodně psovodů, kteří střežili hranice, ale zhruba jsem měl promyšlený plán. Když jsem v Břeclavi přisedal na náš vlak, tak jsem tam uviděl pátera Františka Dohnala, nedakonického faráře. Ten mi pokynul, abych šel za ním, a tak jsem si přisedl a hned se mu také svěřil, jaké mám problémy. Bavili jsme se o tom a on mi dával rady a také mi řekl, že to všechno dobře dopadne. Když jsme příjížděli do našeho nádraží, tak se mě zeptal, jestli vím v kolik hodin se mění stráž v Mikulově na hranicích. To jsem ale nevěděl. A on mi slíbil, že to druhý den zjistí, (byl totiž zapojen do podzemní činnosti) a večer, abych šel kolem pokladny na nádraží, že tam bude čekat děvce, které mi dá instrukce.

V pátek ráno jsem nechal poslat telegram svému příteli Vaďurovi do Zlína. Týden před tím mi totiž říkal, že jej Plesník nachytal, že se učí Anglicky a že měl nějaké otázky, které se týkaly útěku. Já sám jsem s útekem nepočítal a ještě týden před tím jsem si zavezl do Ořechova ke krejčímu látku na oblek, kterou mi dala moje sestra Jiřina ke svátku. Stála 10.000 korun a po mém útěku za hranice, když krejčí zjistil, že jsem pryč, jí tu látku zapřel. Telegram pro Vaďuru mi odesílala Božena Abrahamová z Kunovic. Jim též komunisti zabavili cihelnu a ona mi říkala, že její tatínek na tomto ředitelství zaučuje hlupáky, kteří mají potom převzít ty podniky.

V sobotu jsem pracoval jako obvykle do jedné hodiny po poledni. Pak jsem se zastavil u svého bývalého mistra Jaroslava Králíka ve Starém Městě a se vším se mu svěřil. Ten

s mým útekem souhlasil. Řekl mi, že pro mě není žádná naděje na lepší život. V té době se zavíralo na setkání. A tak jsme se rozloučili a já jsem šel na nádraží. Za několik minut přijel náš vlak. Nasedl jsem do prvního vozu, kde sedel náhodou i Vaďura. Byl to večerní vlak do Břeclavi, kam jsme přijeli v 7 hodin večer. Zůstali jsme ve vlaku, abychom nemuseli jít přes pasovou kontrolu a vstup do pohraničního pásma. Ve vlaku jsme čekali asi hodinu. Pak jsme vyšli ven pod světlo, kde stál motorový vůz do Lednice. Za malou chvíli k nám přišel fyzik a já jsem s ním ihned navázal hovor a zeptal se ho, jestli nemá zápalky. Byl ochotný, já jsem mu řekl, že to dnes nějak dlouho trvá tomu šoferovi, jestli nešel na pivo. A on mi odpověděl, že se na to zeptá, že je zde poprvé. Toto nám dodalo více odvahy, že nebudeme kontrolováni. Za chvíli všichni vyšli z čekárny, šofér zaujal své místo a jeli jsme. Bylo nás celkem v tom motoráku sedm. Čtyři fyzikové, my a šofér. Oni seděli opodál a já jsem si všiml, že mají na límcích rudou hvězdu. Což znamenalo, že jsou to fyzikové. O něčem se bavili. Když jsme přijeli do Lednice a všichni vystoupili a my za nimi. Stál tam příslušník SNB a chtěl po nás jízdenky. Tenkrát se musely odevzdávat staré jízdenky. Já jsem mu je ukázal a řekl jsem mu, že máme zpáteční, což jsme také měli pro případ kontroly. Pak jsme pokračovali za těmi druhými. Pánové odbočovali, pravděpodobně každý do svého domova a my jsme šli dál.

Když jsme ušli asi kilometr, nezdálo se mně, že jdeme k hranicím. Tak jsme zahnuli do zámeckého parku do takové zmloty. Tam jsem si lehl a Vaďura mě přikryl našimi pršáky a já jsem rozložil mapu, kompas a speciální baterku a zjistil jsem, že jdeme na sever, místo na jih. Tak jsme šli zase zpět kolem nádraží. Ten SNB tam ještě stál a my jsme pochodovali směrem na Valtice. Asi po 5 kilometrech jsme si sedli do příkopy, abychom si odpočinuli. Za malou chvíli jsme uslyšeli z dálky nějaký šumot. Byl to ten SNB na kole, ale beze světla. Jistě jel na kontrolu. Jakmile zajel, tak jsme se zvedli a po přejití silnice se dali na pochod kolem rybníků směrem na Sedlec. Tam jsme dorazili asi po osmé hodině a to již na přechod bylo pozdě. Nejezdila již žádná auta a psovodi poctivě hlídali svoje hranice. Před námi byla vinice, ve které jsme našli hlídačovu budku, která byla ze slámy. V té jsme se ukryli a přenocovali až do rána.

Když se rozednilo, pozoroval jsem dalekohledem, jaká je kolem nás situace. Psovodů bylo tolik, že by neprošla ani myš, takže nezbývalo než čekat, až do večera. Během dne přišlo a my jsme se těšili, že to bude pro nás velká výhoda. Ale, když přišlo poledne, tak se najednou otevřela obloha a byl nádherný den a svítlo slunce. Asi kolem druhé odpoledne se pod námi od silnice objevil jakýsi malý strejda a před ním šel bezvadný vlčák, který číchal po zemi. Přešli kolem nás ve vzdálenosti jen asi 5 metrů a v nás byla malá dušička. Později jsem se dověděl, že když pes neměl náš pach, že nás nemohl tak snadno najít, jediné, kdybychom kouřili, ale to jsme si několik dní odříkali.

Čekali jsme, až přijde večer, abychom mohli přejít hranice. Bylo kolem sedmé hodiny a najednou se od mikulovské celnice vyřítlo hlídkovací auto. Nechali jsme je dvakrát přejet,

abychom zjistili délku intervalu. Byla čtyři minuty. Pak jsme se rozběhli ze strany od vinohradu dolů. Když se auto začalo otáčet, tak jsme zalehli a čekali až přejede. To se opakovalo několikrát, až jsme se dostali za silnici k potoku. Ten se ale nedal přeskochit. Šel jsem asi 100 metrů podél potoka a hledal lepší místo k přechodu a nakonec jsem je našel. Přes potok byla pořádná fošna. Na její druhé straně byl přivázan provaz, jehož volný konec byl přehozen přes větev a šel zpět do vody. Když jsem na fošnu vstoupil, začala se ponořovat a provaz napínat. To se mi nelíbilo a já couval zpět a snažil se ten provaz dostat dolů, až spadnul a já jej odřezal a fošnu jsem přitáhnul za Vaďurou. Ale Vaďura zrovna v tu chvíli, kdy já jsem zápasil s tím provazem, byl na břehu potoka na velké straně a vtom se s ním utrhla kus břehu a on se málem utopil. Pomohl jsem mu ven z vody a pak jsem zkoušel, jestli ta fošna je dost dlouhá, abychom se mohli přehoupnout na druhou stranu. Byla přesně na míru. Přehoupal jsem se na druhou stranu a hodil zpět fošnu Vaďurovi. Ten ale neměl dost síly, a když se přehupoval přes potok, spadl znovu do vody. Zachytil se vrbových větví a já jsem mu zase pomohl z vody. Vytáhl jsem z ruksaků rezervní šaty, abychom se převlékli. V té chvíli nedaleko nás projížděl osobní vlak. Měl na posledním voze reflektor, který jasně ozařoval celé okolí. Buď musel být ten osvětlovač slepý, nebo nám dal šanci. Vše proběhlo v klidu.

Pokračovali jsme dál k hranicím, ale nebylo to tak snadné. Museli jsme projít asi 100 metrů přes močál. Nesl jsem Vaďuru na zádech. Dodnes nevím, kde jsem vzal tolik síly, když jsem měl svůj ruksak na prsou, kamaráda, který ztrácel sílu, na zádech i s jeho ruksakem. Poslední překážkou, která byla před námi bylo pole. Vypadalo, jako by bylo připraveno na jarní setbu. Přešli jsme je nikoli napříč, ale pod úhlem asi 45° podle kompasu, abychom se dostali za Rakouskou celnici, kterou nebylo dobře vidět, protože byla obrostlá bezem. Když jsme přešli to pole, tak jsme si sedli za označení hranice. Byl to rozřezaný barel na půl s označením na obou stranách. Konečně jsme byli za hranicemi. Vytáhl jsem z ruksaku litrovou láhev slivovice a zapíjeli jsme. Při tom jsem pozoroval, co se děje na mikulovské celnici. Stálo tam asi 20 psovodů, hlídkové auto již bylo zaparkováno a důstojník dával nějaké instrukce. Byli jsme připraveni běžet dál na jih, kdyby se něco stalo.

Později, když nás ve Vídni vyslýchali agenti CIC, jsme se dozvěděli, že jsme měli velké štěstí a podle všeho jsme měli být dávno mrtví, protože při přechodu přes zmíněné pole byly kolem nás v zemi hustě vedle sebe rozmístěné nášlapové miny a stačilo na některou jen napolo šlápnout a vyletěli jsme do povětří. Byl to zázrak, že jsme to přežili. Podobně tomu bylo i s tou fošnou přes potok. Kdybych na ni hned na začátku pořádně šlápl, mina, která tam byla nastrožena by explodovala a to by pro mě znamenalo jistou smrt a Vaďura, který v té chvíli spadl do vody by se utopil. Dnes si z toho dělám legraci, ale tenkrát nad námi musel stát anděl strážný, který nad námi držel ochrannou ruku. Je docela možné, že tam těch andělů bylo víc. - Pokračování příště.

Josef Janík, Kanada

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Kámen z Buchlova pro Národní divadlo

Svým vlasteneckým citěním, moudrostí, vynikajícími organizačními schopnostmi, osobní statečností, sociálním citěním a obětavou prací se řada farářů ze Slovácka zapsala zlatým písmem do historie našeho regionu i našeho národa. Patřil k nim i buchlovický farář Josef Dvořák (* 12. září 1834 † 7. května 1885 v Buchlovicích).

V roce 1868 buchlovický farář Josef Dvořák organizoval mezi svými farníky peněžní sbírku na stavbu Národního divadla v Praze a pak přišel s nápadem odeslat do Prahy také pamětní kámen, který by byl vložen do základů Národního divadla, tam reprezentoval náš kraj a svojí velikostí a vahou trvale dokladoval, že když národ stavěl sobě divadlo v Praze, naši předkové se na akci spolupodíleli a byli přítomni.

Termín oslav položení základního kamene k Národnímu divadlu byl stanoven na 16. května 1868. „Za hojné účasti buchlovických obyvatel, krojovaných družiček a mládežů i školní mládeže se vydal několikastupý průvod v čele s páterem Josefem Dvořákem a šesti ministranty po úvodní slavnostní řeči plné vřelých a silných slov, z Buchlovic směrem ke Zlechovu. Otesaný kámen z Buchlova, naložený na voze a obklopený věnci se stuhami v národních barvách, odváželi vyzdobené koně ve třech párech za sebou za všeobecného zpěvu národních písní a mávání usmívajících se lidí v oknech svých domečků. Ze Zlechova slavnostní průvod směřoval na nádraží do Starého Města u Uherského Hradiště...“ tak informoval dobový tisk.

Do Prahy se sjížděly vlaky ze všech koutů naší země plné nadšenců, kteří chtěli být účastníky položení základních kamenů Národního divadla. Jen z Moravy přijelo ten den 26 vlaků. Již před pátou hodinou ranní v den slavnosti se sešlo na prostranství v Praze před Invalidovnou asi 200 tisíc lidí. V devět hodin pak výstřelem hmoždířů z vrchu Žižkova se zástupy daly na pochod. Na stavebním místě byly již připra-

Slavnost položení základního kamene Národního divadla
16. května 1868 - kresba Bohumíra Roubalíka

veny základní kameny z Řípu, Blaníku, Radhoště, z Trocnova, Žižkova, Hostýna, z Buchlova a z Práchně, rodiště Husova. V jednom z kamenů bylo vyhloubeno místo pro kovovou skříňku, do níž vložili členové výboru před očima shromáždění podepsanou základní listinu, která začínala slovy: „Český národ se začal v době svého vzkříšení horlivě obmysleti způsoby, při nichž by vlastní silou dostihl pokrok i doby národův sousedních. Národ český chtěl a mohl hledat pomoc jen v sobě samém.“

Architekt Josef Zítka a stavitel František Havel nanesli maltu na základní kámen, pak byla vyvolána jména 24 významných mužů, kteří měli třikrát poklepat na tento kámen a vyslovit krátkou zdравиči. Prvním z těchto významných mužů byl historik František Palacký. Na závěr slavnostního položení základních kamenů Národního divadla shromáždění zapělo „Kde domov můj“ a „Moravo, Moravo“. Pak následovala lidová veselice na Letné.

Zda se buchlovický farář Josef Dvořák zúčastnil slavnostního aktu položení základních kamenů Národního divadla, není známo. Buchlovický farář byl nesmírně skromný člověk. Psal česky, mluvil česky, propagoval českou řeč a jazyk a činil tak bez nároku na nějaké ocenění. Buchlovický farář profesor Josef Dvořák obětavě pomáhal také při zřízení českého gymnázia v Uherském Hradišti. Mimo jiné také založil občanskou záložnu v Buchlovicích a byl i jejím prvním předsedou. V Buchlovicích založil také „Čtenářský spolek Buchlov“ sloužící k šíření vzdělanosti. Zemřel nečekaně ve věku 51 let. Farář prof. Josef Dvořák je pochován v Buchlovicích. I když uplynulo již 119 let od jeho úmrtí, obyvatelé Buchlovic vzpomínají na tohoto svého faráře s úctou a s vděčností.

Ing. Alena Kulheimová, Česká republika

Hrad Buchlov

Kolečko velikosti pivního táčku

Celá ta záležitost začala v mém šatníku. Znáte ty americké místnosti, které se nacházejí v každé americké domácnosti. Slouží k odkládání šatstva a obuvi, k úschově kufrů a klobouků a ještě dalších předmětů, na které v bytě už není místo. Taková mini-místnost, po které se člověk může klidně procházet, slouží, mimo jiné, i jako skladiště přebytečného harampádí, které se nějakým způsobem nahromadí v bytě a vy si ho všimnete teprve v okamžiku, když se ohlásí nečekaná návštěva.

Návštěva nepřišla. Potřebovala jsem jen něco nakoupit a protože byl chladný jarní den, sáhla jsem do skříně pro sako. Jenomže, jak se oblékám, zjistím, že mám mokrý levý rukáv. Není divu! Poslední dny nám Pánbíček naděluje nadmíru nebeské vláhy a já jsem asi sako zapomněla usušit. Sáhnu tedy po druhém a ještě po třetím. Všechny tři jsou zavlhle na levém rukávě. To už tedy není náhoda, vypadá to na nějaký malér nahoře na půdě. Podívám se nahoru a skutečně! Na stropě vlhne omítka. Hraje všemi odstíny, mokvá jako otevřená rána.

Jata zlou předtuchou, vyběhnu po schodech na půdu. Už ode dveří, odkud na mne obvykle číhá hustá tma, prosvítá paprsek slunce. A to znamená jen jednu věc: máme děravou střechu. Musím zavolat střechaře, čím dřív, tím lépe. Na nebi se tvoří zlověstná mračna. Ze už zase přijde déšť!

Střechař se ohlásil ještě ten den. Po žebříku vylezl nahoru a procházkovým krokem obešel celou střechu. Hned nato navštívil půdu. Po čtyřech prolezl všechny kouty, oprášil si ruce a zakroutil hlavou.

„To je zvláštní,“ pronesl zamyšleně. „Střechu máte jinak v dobrém stavu, až na tu malou díru na jedné straně. Není moc velká, asi jako menší tácek od piva. Něco se tam nahoře stalo. Ale co?“

Pojem, že se na střeše něco stalo, je krajně nejasný. Zvláště když se jedná o technického laika, jako jsem já.

„Co tím chcete říct?“ ptám se netrpělivě, protože každá minuta přemýšlení

znamená obvykle přirážku na ceně.

„Víte, je to divné,“ pokračoval střechař zadumaně. „Ono to vypadá, jako by tam tu díru někdo vyřízl.“

Upřímně řečeno, jeho úvahy mě ani moc nezajímaly. Sice mě napadlo, proč by někdo lezl na střechu a jen tak pro zábavu tam někomu vyřízl kolečko velikosti pivního táčku, avšak v dnešní době se dějí věci ještě daleko absurdnější. Ujistil mě, že taková maličkost je „skoro zadarmo“. Samozřejmě, zadarmo nebyla, ale přišel za dva dny a střechu zalátoval. Když odcházel, napadla ho zajímavá myšlenka: „Možná, že vám na střechu spadl meteorit. To se občas stává, obvykle to zanechá také takový pravidelný otvor. Ale to bychom museli najít nějaký kus kamene, takový meteorit se jen tak nevypaří do vzduchu.“

Když odešel, uvažovala jsem o možnosti, kterou nadnesl. Nu, nebylo by to špatné, kdybychom na půdě našli vyhořelý meteorit. Telefonovala bych televizní stanici, přišli by novináři, kámen by vyfotografovali a možná odnesli do muzea (s naším jménem, samozřejmě). Sousedé a známí by se vyptávali, bylo by o čem hovořit. Bohužel se to nestalo. Střechaře jsem vyplatila, strop v šatníku spravil přítel, saka se usušila na slunci a život šel dál. Zanedlouho byla celá záležitost zapomenuta.

Až najednou. Otevru noviny, zalistuji a na třetí stránce, vedle politických debat, najdu krátký článek, který mě hned zaujal. Někde v Karibském moři, několik mil od Jamajského pobřeží se potuloval na své jachtě jistý milionář. Byl pohroužený do blaženého spánku, když z ničeho nic ho probudí prudká rána. Muž polekaně vyskočil. Nad hlavou mu duněl jet a několik metrů od něj proletěl palubou cizí předmět. Zastavil se až na

dně kajuty. Muž duchapřítomně popadl fotoaparát a začal fotografovat: letadlo, palubu, cizí předmět na dně kajuty. To všechno se odehrálo během několika vteřin. Stříbrný jet zmizel za mraky a z podivného předmětu zbyla na podlaze jen namodralá skvrna. Vypařila se do vzduchu jako pára nad hncem.

Když se milionář vzpamatoval ze šoku a prohlédl škody způsobené na jachtě, rozzlobil se - a že to tak nenechá. Nakonec, vždyť mohl sám přijít o život! Aby snad zanechal veškerý majetek manželce a dětem, na to měl ještě času víc než dost. Zavolal svému advokátovi, vysvětlil o co jde a podal žalobu na leteckou společnost. Měl, samozřejmě, po ruce důkazů víc než dost, takže při nakonec vyhrál. Jak vysoké bylo odškodnění, nevím, ale myslím, že šek byl zakončen několika nulami.

Tím končí zhruba článek o milionáři a jeho jachtě - a pro mě i záhada s poškozenou střehou. Našla jsem logické řešení: také k nám asi zabloudil zmrzlý kus modrého ledu. Na rozdíl od milionáře však nemám patřičný důkaz.

Ale konec konců, na tom nezáleží. Střecha je spravena a já mám aspoň o čem psát do Hlasů národa.

Vlada Williamsová

MLADÝM

Měj odvahu jako slunce.
Navzdory všemu trápení
na světě -
vychází každé ráno!

* * *

Cílem našeho života není poušť,
ale země zaslíbená.
Kdo však nedovede doufat
v zemi zaslíbenou,
toho se zmocní vztek
nebo zoufalství;
pak není schopen jít dál -
a umírá na poušti.

* * *

Dej svobodu silným -
a budou ještě silnější.
Dej svobodu bohatým -
a budou ještě bohatší.
Potom dostanou slabí a chudí
stále větší drobký.
To je tedy ta teorie
hospodářského zázraku.
A má mnoho zastánců.

* * *

Dáš-li se unést hněvem
vůči jinému člověku -
změníš se rázem i ty sám.
Ten druhý člověk se v tvých očích
také změní -
bude temný a černý.
Nic hezkého, dobrého, světlého
na něm neuvidíš.

Květiny nemají ruce.
Rostou.
Kvetou.
Dávají samy sebe.
Krásu a radost.
Netouží po ničem.
Nic si neberou,
jenom slunce,
a to září pro všechny!

* * *

Dnes musí jít všechno rychle.
V této době, kdy nikdo nemá čas,
zkus zůstat člověkem!
Nedej se uštvat!
Také hlemýžď došel
do archy Noemovy.

* * *

Zasměj se na děti,
a ony se zasmějí na tebe.
Zasměj se na dospělé
a budou se ptát:
„Co je mu k smíchu?“

* * *

Po celý dlouhý život
hledá člověk domov.
Jediný domov,
ve kterém může
věčně žít - je **láska**.

* * *

Tento svět potřebuje
více lásky - **také tvé!**

*Z knihy Phila Bosmanse: S láskou po celý rok
Nakladatelství AVE Olomouc 1992*

Liberty and Faith in SONG

Music reflects the culture of society and the tenor of the times. It has been a way that people have always used to express their ideas, beliefs, reactions, and emotions. If we review some of the most popular and enduring patriotic song in the United States - songs that we know and sing today - we find that they contain two themes: a celebration of or a desire to protect the nation's liberty, and a belief in God. This has been consistent from the early days of the Republic to the present.

When the British conducted an all-night bombardment of Fort McHenry in 1814, Francis Scott Key was a detainee on a British vessel in the Chesapeake Bay. In the morning, when he saw the American flag still flying over the fort, he wrote a poem on the back of an envelope, which was to become our national anthem, *The Star Spangled Banner*. The last stanza of that poem reads,

Blest with victory and peace, may the heaven-rescued land
Praise the Power that hath made and preserved us a nation!
Then conquer we must, when our cause it is just,
And this be our motto: 'In God is our trust!'

In 1832, Samuel Smith received several German hymnals, where he came across a patriotic tune. He was taken by the, music and immediately wrote on a scrap of paper a new set of words adapted to this nation. The song, *America*, begins, "My country, 'tis of thee", and concludes with the stanza,

Our fathers' God, to Thee,
Author of liberty,
To Thee we sing;
Long may our land be bright
With freedom's holy light;
Protect us by Thy might,
Great God, our King

Julia Ward Howe, doing volunteer work, visited a Union Army camp in 1862. She heard the men singing a song, popular in the North and South, in celebration of John Brown's death. When she awoke early the next morning, new lyrics to that tune were originating in her head. She rose and on an old sheet of paper scrawled the words to the *Battle Hymn of the Republic*, a strongly religious and today the best known song from the Civil War era. Replete in almost every line with references to God, it ends with the lines,

As He died to make men holy,
let us die to make men free,
While God is marching on.

In 1893, Katherine Lee Bates, an instructor at Wellesley College, was inspired by what she saw during a trip to the top of Pike's Peak. She composed a poem, *America the Beautiful*, which among the many stanzas that refer to God, contains the words,

America! America!
God mend thine ev'ry flaw,
Confirm thy soul in self-control,
Thy liberty in law.

As World War I was ending in 1918, Irving Berlin wrote a song celebrating victory, entitled, *God Bless America*, for a Ziegfeld-style review. He did not use it, however, because it did not fit the comedic theme of the show. In the fall of 1938, as war was threatening Europe, Berlin decided to modify the lyrics to reflect a peaceful theme, which was in keeping with the then-current mood of the country. On Armistice Day 1938, Kate Smith sang it on her radio show for the first time, and it became an immediate hit.

Even with the continually changing culture of the country, the dual themes of liberty and faith remain interwoven. In 1984, Lee Greenwood published the song, *God Bless the U.S.A.*, which contains the lyrics,

I'm proud to be an American
where at least I know I'm free.
And I won't forget the men who died,
who gave that right to me.
And I'd gladly stand up next to you
and defend her still today.
Cause there ain't no doubt I love this land
God bless the U. S. A.

As members of the Catholic Church, patriotism, liberty, and faith are more than mere words to us. They are tenets by which we should lead our lives. In today's secularized world, we need men and women who are willing to make the cross and the flag their guidons, to stand before a skeptical public and say, "I'm proud to be a Catholic American."

Dr. George J. Švejda

COMEDY CORNER

Two gas company servicemen, a senior training supervisor and a young trainee, were out checking meters in a suburban neighborhood. They parked their truck at the end of the alley and worked their way to the other end. At the last house a woman looking out her kitchen window watched the two men as they checked her gas meter. Finishing the meter check, the senior supervisor challenged his younger co-worker to a foot race down the alley back to the truck to prove that an older guy could outrun a younger one. As they came running up to the truck, they realized the lady from that last house was huffing and puffing right behind them. They stopped and asked her what was wrong. Gasping for breath, she replied, "When I see two gas men running as hard as you two were, I figure I'd better run too!"

Dr. George J. Švejda

Paths of Glory and Tribulations

In the process of scrutinizing significant events of the past, many historians pose an intriguing question "Do powerful individuals shape the milestones of history, or do historical circumstances give rise to dominant political figures who then shape the epoch-making events?"

Both theories have their merits and pertain not only to civic affairs and political leaders but they also apply to influential artists. The artists of the revivalist movement were energized into enthusiastic creativity by the rising tide of patriotism permeating all segments of the Czech society. They drew their inspiration from the heroic legends of the past as well as from children's fairy tales and the humble but colorful rustic folklore. Let us focus our attention upon an artistic personality of unassuming background but tremendous talent, integrity and devotion who stood head and shoulders (both physically and figuratively) above the crowd:

Josef Mánes: The Homeland

Josef Mánes (1820 - 1871)

Mánes is considered even today among the greatest European artists of his time. His steadfast preoccupation with the simple aspects of rural life was not always appreciated by the rival artists and critics. Yet his masterful ability to portray peasants in their colorful folk costumes, often placed in an idyllic landscape, had an enduring influence on the subsequent generations of Czech painters and sculptors.

Mánes came from a middle class but talented artistic family which included his father Antonín, his uncle Václav, younger brother Quido and his sister Amálie. After the early artistic training which he received from his father, Josef studied at the Prague academy under the tutelage of professor Tkadlík. He also spent nearly 3 years in Munich, at that time an important art center of European painters. The patronage of Count Bedřich Sylva - Tarouč at his chateau in Čechy pod Kosířem provided Mánes with a degree of financial security for 2 decades of his life. During his residence at this country estate Mánes created seve-

ral portraits of his benefactor's family as well as a delightful cycle "Život na panenském sídle" (Life at the Manor of Nobility), depicting charming toddlers in their dishabille imitating daily adult activities of the aristocrats. Mánes perambulated through Moravia, Slovakia and Poland, gathering ethnographic materials for his priceless renderings of Slavic peasants in their picturesque costumes. He actively participated in the doings of Umělecká beseda (Artistic Society) and designed the uniforms and banners of the Sokol gymnastic organization and flags and emblems of other patriotic clubs and singing societies. Among his masterpieces were the medallion paintings complementing the 12 signs of the zodiac displayed on the façade of the Prague Horloge, an astronomical clock (Staroměstský orloj), a landmark tourist attraction. The circular paintings depict the appropriate peasant activities taking place during the changing seasons of the year.

Regrettably, the lesser known, but perhaps even more masterly executed work of art are the medallion designs for

"Sokol slet" poster of 1912
honoring Josef Mánes

the iron gate of the Church of St. Cyril and Methodius in the Prague suburb of Karlín. They portray 8 religious events with significant impact upon Czech history. These scenes include the mission activities of St. Cyril and Methodius and biographical episodes from the lives of St. Ludmila, St. Wenceslas, and St. Adalbert (Vojtěch). The engravings for the disputed Manuscripts of the Green Mountain (Rukopisy zelenohorské) and many ornamental initials for the Old Testament of the Bible are fine examples of the monochromatic drawings and etchings of the prolific artistic oeuvre of Josef Mánes. One of the most critically acclaimed works of Mánes is the oil portrait of Josefína (Josephine), a servant in the Mánes family household, his secret love and the alleged mother of the artist's child. Preserved preliminary studies and sketches for his major works and for the utilitarian objects reveal his meticulous planning and preoccupation with details. The disdain of his contemporaries is incomprehensible today, but it undeniably impacted his material exi-

Josef Mánes: St. Wenceslas

stence as well as his mental disposition during the last years of his life and ultimately brought about his early death. Yet the quality of his art raised Mánes posthumously to the pinnacle of grandeur achieved by only a few other revivalists in the field of fine arts and sciences. The significance of his influence on future generations of ar-

tists is inestimable. His solid style, versatility and undiminished creative power bridged the gap of time, inaugurating a forward-looking Bohemian art movement virtually unsurpassed by any artist since the Baroque masters Škréta and Brandl. The inheritors of his artistic legacy were his contemporaries Mikuláš Aleš and Josef Václav Myslbek, but his influence is even discernible in the ornamental features amalgamated into the Art Nouveau posters of Alfrons Mucha.

Josef Mánes deserves the accolades bestowed upon him by competent critics as well as the ardent admiration of the unsophisticated folks whose heart and soul he so masterfully captured in his art.

Tony Jandáček

Photo on back page:

Josef Mánes: Říjen (October)

Josef Mánes: A Slovak family

Josef Mánes: The Honeymoon in Haná

